

મુંબઈ સમાચાર

203
વર્ષ

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 17 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧
■ પૌષ વદ - ૬ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ 20 January 2025, Monday ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

R.N.I. No. GUJ GUJ /2013/58486 ★

સોમવાર, ૨૦ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫, કિંમત રૂ ૧૦.૦૦

ધર્મતેજ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

13 NIGHTS
14 DAYS

Central

EUROPE

with
CROATIA & SLOVENIA

અમારા દુરની વિશેષતાઓ

- World Class Airlines દ્વારા પ્રવાસ.
- આપણા મહારાજ દ્વારા બનાવેલ સ્વાદિષ્ટ ભોજન (Veg & Jain).
- Prague નું Famous Black Light Show અને Vintage Car ની મુલાકાત.
- Croatia નું Famous Beach Destination કેહેવાતું Split માં ૨ રાત્રીનો મુકામ.
- Vienna માં Schronbrunn Palace ની મુલાકાત.
- Budapest માં Danube River Cruise ની મુલાકાત.
- World Famous Plitvice lake National Park ની Guided દુરની મુલાકાત.
- Split માં 4 Island Boat Ride ની મુલાકાત.
- Tips & Insurance દૂર કોસ્ટમાં શામિલ.
- Travel કરો AC Deluxe Coach માં ફક્ત Urvi Tours સાથે.

Split (Croatia)

Vienna

Plitvice Lake

OTHER SECTORS
FOR 2025

Japan | New Zealand | Scandinavia | Arctic | South Africa | Turkey | USA |
Vietnam | Iceland | Alaska Canada | South America | Antarctica | Baltic

DEPARTURES OF 2025:

APRIL : 17 | MAY : 1 (SOLD OUT), 15 (FEW SEATS AVAIL), 29 | JUNE : 16 | JULY : 1 & 20

SOHAM SHAH | NAYAN SONI | HARDIK PAREKH | JITEN DHAROD
+91 97738 06090 | +91 97570 25247 | +91 99677 72530 | +91 98191 33199

ADDRESS : 1/A, PALM VIEW BUILDING, L.N. ROAD, NR. SWAMINARAYAN TEMPLE,
OPP. VIDYALANKAR CLASSES, DADAR (E), MUMBAI - 400014, INDIA.

info@uldestination.com | www.uldestination.com

Where 'U' & 'V' meet to create memories.

મહાકુંભમાં આગ ૧૮ તંબુ ખાખ: ભાગદોડ મચી: બે ગેસ સિલિન્ડર ફાટ્યાં

પ્રયાગરાજ : અહીં મહાકુંભ મેળામાં રવિવારે સિલિન્ડર બ્લાસ્ટ થતાં મોટી આગ લાગી હતી. આગમાં ૧૮ તંબુ સળગીને ખાખ થઇ ગયા હતા. આગને લીધે ભાગદોડ મચી ગઈ હતી અને તેમાં અનેક લોકો ઘાયલ થયા હોવાનું કહેવાય છે.

અખાડા પોલીસ સ્ટેશનના ઈન્ચાર્જ ભાસ્કર મિશ્રાએ કહ્યું હતું કે સેક્ટર ૧૮માં બે ગેસ સિલિન્ડર ફાટ્યાં હતાં. આને લીધે કેમ્પમાં વ્યાપક આગ લાગી હતી. પંદર જેટલા ફાયર ટેન્ડર આગ ઓલવવાના કામે લગાડાયા હતા.

યુધી ચીફ ફાયર ઓફિસર પ્રમોદ શર્માએ માહિતી આપી હતી કે સિલિન્ડર બ્લાસ્ટને લીધે મહાકુંભમાં મોટી આગ લાગી હતી. આગને લીધે ૧૮ તંબુ બળીને ખાખ થયા હતા.

મહાકુંભ ૨૦૨૫ના સત્તાવાર હેન્ડલમાં પોસ્ટ મુકાઈ હતી કે અતશિય ખેદજનક! મહાકુંભમાં આગના બનાવે બધાને ચોકાવી દીધા છે. વહીવટીતંત્રે તત્કાળ બચાવ અને રાહત ઓપરેશન ચાલુ કર્યું હતું. અમે દરેકની સુરક્ષા માટે મા ગંગાને પ્રાર્થના કરીએ છીએ. હેન્ડલે એક ક્લિપ શેર કરી હતી જેમાં અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં કાળો ધુમાડો નીકળતો દેખાતો હતો.

અહીંના તુલસી માર્ગ પર સેક્ટર ૧૮ રેલવે બ્રિજની નીચે વિવેકાનંદ સેવા સમિતિ, વારાણસીના તંબુઓ આગમાં સળગી ગયા હતા.

કેન્દ્રના ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહ ૨૭ જાન્યુઆરીએ મહાકુંભમાં ગંગા, યમુના અને સરસ્વતી નદીના ત્રિવેણી સંગમ ખાતે પવિત્ર

મહાકુંભમાં આગ : પ્રયાગરાજના મહાકુંભના કેમ્પમાં આગ લાગી હતી અને ઘુમાડાનું આવરણ છવાઈ ગયું હતું.

સ્નાન કરવા આવવાના છે. અહીં દરરોજ લાખો શ્રદ્ધાળુ ઉપરાંત મહાનુભાવો આવી રહ્યા હોવાથી કડક સલામતી વ્યવસ્થા કરાઇ છે.

મહાકુંભ ૨૬ ફેબ્રુઆરીના શિવરાત્રિ સુધી ચાલવાનો છે અને એમાં દેશવિદેશથી ૪૫ કરોડ લોકો આવવાની આશા છે.

મહાકુંભના બીજા દિવસે એટલે કે ૧૪ જાન્યુઆરીએ (મકરસંક્રાંતિ -ઉત્તરાણ)ના દિવસે પ્રથમ ‘અમૃત સ્નાન’ યોજાયું હતું, મૌની અમાસ એટલે કે ૨૯ જાન્યુઆરીએ બીજું

‘અમૃત સ્નાન’, વસંત પંચમી એટલે કે ત્રણ ફેબ્રુઆરીએ ત્રીજું ‘અમૃત સ્નાન’, માઘ પૂર્ણિમા એટલે કે ૧૨ ફેબ્રુઆરીએ ‘કલ્પવાસનું સ્નાન’ કરાશે, જ્યારે મહાશિવરાત્રિ એટલે કે ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ મહાકુંભનું સમાપન કરાશે.

પૂર્ણ કુંભમેળો દર બાર વર્ષે પ્રયાગરાજમાં યોજાય છે. આ વખતે બાર પૂર્ણ કુંભ પૂરા થઇ રહ્યા હોવાથી ૧૪૪ વર્ષે ‘મહાકુંભ’ યોજાઇ રહ્યો છે.

ઉત્તર પ્રદેશના પ્રયાગરાજમાં પૌષ પૂર્ણિમા (પૌષી પૂનમના ‘કલ્પવાસ’, ૧૩

જાન્યુઆરી)થી વિશ્વનો સૌથી મોટો ધાર્મિક મેળાવડો ‘મહાકુંભ’ શરૂ થયો છે.

‘મહાકુંભ’ મેળો માત્ર શ્રદ્ધા અને આસ્થાની દૃષ્ટિએ જ નહિ, પરંતુ આયોજન, સુવિધા, સગવડની દૃષ્ટિએ વિશ્વ માટે દૃષ્ટાંતરૂપ બની રહેશે.

ગંગા, યમુના અને સરસ્વતી નદીના ત્રિવેણી સંગમ ખાતે આયોજિત મહાકુંભ મેળા માટે ઉત્તર પ્રદેશની યોગી આદિત્યનાથની સરકારે ભવ્ય વ્યવસ્થા કરી છે. મહાકુંભ માટે ‘કુંભનગર’ નામનો કામચલાઉ જિલ્લો જ

ઊભો કરાયો છે.

મહાકુંભમાં સાધુ-સંતો અને નાગા બાવાના વિવિધ અખાડા મોટા પાયે ભાગ લઇ રહ્યા છે.

મહાકુંભના આયોજનમાં સેંકડો કિલોમીટરના વિસ્તારને આવરી લેવાયો છે. આ ક્ષેત્રમાં હોટેલો, તંબુઓ, આશ્રમો, ધર્મશાળાઓમાં શ્રદ્ધાળુઓના ઉતારાની વ્યવસ્થા કરાઇ છે. વાહનો ઊભા રાખવાની પણ ખાસ વ્યવસ્થા કરાઇ છે. મંદિરો, ઘાટ, કોરિડોર, પુલ, રસ્તા, અંડરપાસને ભીંતવિનોથી શણગારાયા છે.

ઉત્તર પ્રદેશ સરકારે ‘કુંભ સહાયક’ ચેટબોટ વિકસાવ્યું છે, જે ગુજરાતી, બંગાળી સહિતની દસથી વધુ ભાષામાં મહાકુંભને લગતી માહિતી આપે છે.

કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવા માટે મોટી સંખ્યામાં પોલીસ, અર્ધલશ્કરી દળના જવાનો ગોઠવાયા છે. ગુમ થયેલા લોકો કે માલસામાન શોધી કાઢવા માટે ખાસ પોલીસ ચોકી ઊભી કરાઇ છે.

સીસીટીવી કેમેરા આ મેળામાં ભાગ લેવા આવનારા લોકોની ગણતરી આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (ફ્રનિમ બુદ્ધિમત્તા)ની મદદથી કરાઇ રહી છે અને નજર રખાઇ રહી છે.

ડૉક્ટરો, એમ્બ્યુલન્સ સાથેની મેડિકલ ટીમ પણ ૨૪ કલાક ઉપલબ્ધ છે.

આગ જેવી દુર્ઘટના ન બને તે માટે ખાસ તકેદારી રખાઇ છે. કોઇ પણ દુર્ઘટનાનો સામનો કરવા માટે અગ્નિશામક દળના જવાનો મોટી સંખ્યામાં તૈયાર રખાયા છે.

પ્રયાગરાજમાં મહાકુંભના પ્રારંભ પહેલાં નાગા બાવાઓ (સાધુઓ)ના વિવિધ અખાડાએ ઊંટ, ઘોડા પર સવારી કરીને નાચતા

ગાતા સરવસ પણ કાઢ્યા હતા. અમુક લોકોએ આગ સાથેના અદ્ભુત કરતબ પણ બતાવ્યા હતા.

ઉત્તર પ્રદેશ સરકારે ‘મહાકુંભ’માં મોટી સંખ્યામાં આવનારા લોકોને ધ્યાનમાં રાખીને સફાઇની ખાસ વ્યવસ્થા કરી છે. સેંકડો મોબાઇલ ટોઇલેટ પણ ગોઠવાયાં છે.

નદીના ધસમસતા પ્રવાહમાં ડુબતા લોકોને બચાવવા માટે ખાસ તરવેયા તૈયાર રખાયા છે.

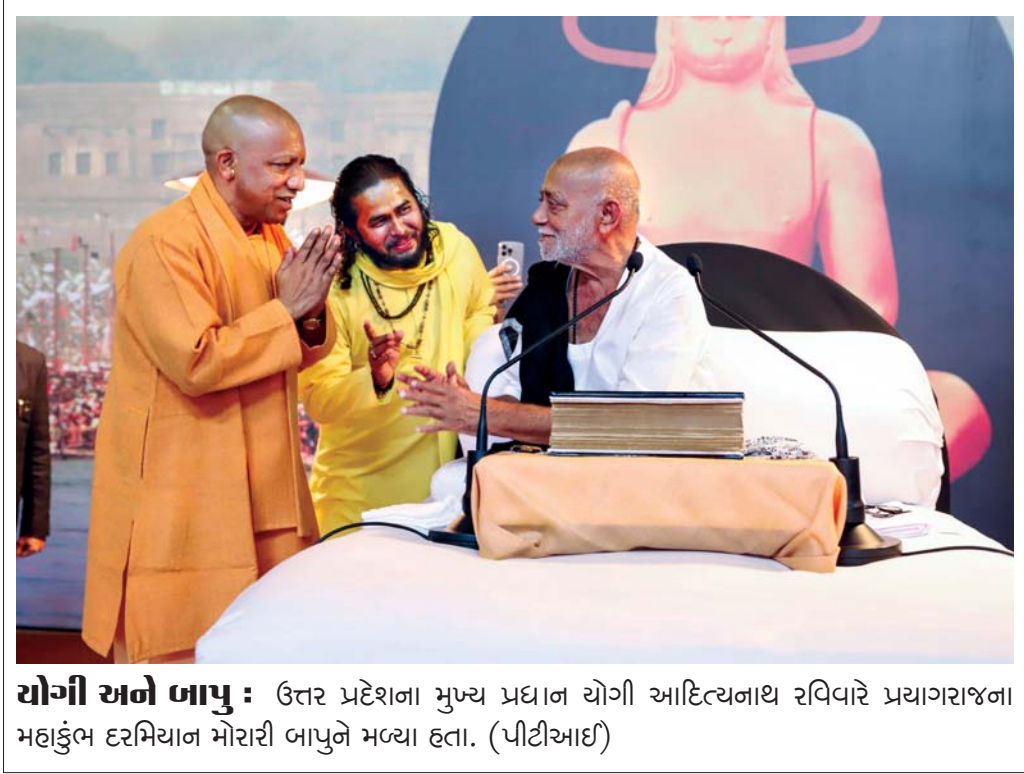
રેલવે અને અનેક રાજ્યની એસટી પણ વધારાની ટ્રેનો અને બસો દોડાવી રહ્યા છે.

મેળાના સ્થળે અંદાજે દોઢ લાખ તંબુ ઊભા કરાયા છે. ૧૪ રોડ ઓવર-બ્રિજ અને ફલાયઓવર વિકસાવાયા છે. ૧૨ કિલોમીટરના કામચલાઉ ઘાટ બનાવાયા છે. આઠ કિલોમીટરના રિવરફ્રન્ટ રોડનું નિર્માણ કરાયું છે. ગિરદી પર નજર રાખવા માટે ૨,૭૫૦ કેમેરા ગોઠવાયા છે. દિવસના ૨૪ કલાક માટેનો નિયંત્રણકક્ષ ઊભો કરાયો છે. પંદર હજાર સફાઇ કર્મચારી સતત સફાઇ કરશે. અહીં હજાર ‘ગંગા ફૂત’ને પણ ફરજ પર રખાયા છે.

ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથે જણાવ્યું હતું કે ઇમને મહાકુંભથી રાજ્ય માટે રૂપિયા બે લાખ કરોડનો વેપાર થવાની આશા છે.

પ્રયાગરાજમાં અનેક જાહેરસ્થળે ભીંતચિત્રો દોરાયાં છે અને હોર્ટીક્સ, એલઇડી સ્કીન મુકાયા છે.

મહાકુંભમાં મોટી સંખ્યામાં આવનારા લોકોને ધ્યાનમાં રાખીને અનેક મોટી કંપનીએ પણ પોતાના ઉત્પાદનો વેચવા અહીં દુકાનો, સ્ટોલ શરૂ કર્યા છે. ■

યોગી અને બાપુ : ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથ રવિવારે પ્રયાગરાજના મહાકુંભ દરમિયાન મોરારી બાપુને મળ્યા હતા. (પીટીઆઈ)

સૈફ પર હુમલો કરનાર બાંગ્લાદેશી ધોડબંદર રોડના મેન્ગ્રોવ્ઝમાંથી પકડાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: બોલીવૂડને હચમચાવી નાખતા અભિનેતા સૈફ અલી ખાન પર ઘરમાં ઘૂસી હુમલો કરવાના કેસમાં મુંબઈ પોલીસે આખરે હુમલાખોરને પકડી પાડ્યો હતો. ભારતમાં ગેરકાયદે વસવાટ કરતા બાંગ્લાદેશી યુવાને ચોરીને ઇરાદે ફેલેટમાં ઘૂસીને સૈફ પર છરીથી હુમલો કર્યો હોવાનું તપાસમાં જણાયું હતું. પોલીસે ઘરપકડ કરેલા આરોપીની ઓળખ શરીફુલ ઈસ્લામ શહઝાદ મોહમ્મદ રોહિલ્લા અમીન ફકીર (૩૦) તરીકે થઈ હતી. શરીફુલને રવિવારના મળસડે થાણે નજીક ઘોડબંદર રોડ પરના હિરાનંદની ઈસ્ટેટ પાછળના મેન્ગ્રોવ્ઝ પાસેથી પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. બાન્દ્રા કોર્ટે તેને ૨૪ જાન્યુઆરી સુધીની પોલીસ કરટડી ફટકારી હતી. પ્રાથમિક તપાસમાં પોલીસને જાણવા મળ્યું હતું કે આરોપી ગેરકાયદે માર્ગે ભારતમાં ઘૂસ્યો હતો અને છેલ્લા છ મહિનાથી તે મુંબઈ-થાણેમાં રહેતો હતો. થાણેના એક બારમાં તે નોકરી કરતો હતો, પરંતુ ઘટનાના અઠવાડિયા પહેલાં જ નોકરી છૂટી ગઈ હતી. તેની પાસેથી ભારતમાં વસવાટ સંદર્ભેના કોઈ યોગ્ય દસ્તાવેજો મળ્યા નહોતા, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. આરોપી શરીફુલ ચોરીને ઇરાદે ગુરુવારના મળસડે અહીં વાંચ્યાની

આસપાસ બાન્દ્રા પશ્ચિમમાં આવેલા સતગુરુ શરણ ઈમારતમાં પ્રવેશ્યો હતો. બિલ્ડિંગના ૧૨મા માળે તે સૈફ અલી ખાનના ફ્લેટમાં ઘૂસ્યો હતો. સ્ટાફ નર્સ તરીકે કામ કરતી ફરિયાદી એલિયામા ફિલિપ (૫૬)ની નજર આરોપી પર પડતાં તેણે ભૂમાભૂમ કરી હતી. અવાજ સાંભળી સૈફ અલી ખાન અને તેની પત્ની અભિનેત્રી કરીના કપૂર દોડી આવ્યાં હતાં. આરોપીએ એક કરોડ રૂપિયાની માગણી કરી સૈફ પર છરીથી હુમલો કર્યો હતો. સૈફ પર છ ઘા ઝીંકવામાં આવ્યા હતા. તેની કરોડરજીમમાં છરીની અણી પણ ભૂંધી ગઈ હતી, જે ડૉક્ટરે સર્જરીથી બહાર કાઢી હતી. આ હુમલામાં ફરિયાદી ફિલિપને પણ ઇજા થઈ હતી. ઘટના બાદ પોલીસ અને કાઈમ બ્રાન્ચના અધિકારીઓની ૩૦ ટીમ તપાસમાં લાગી હતી. સીસીટીવી કેમેરાનાં ફૂટેજને આધારે આરોપીની ઓળખ થઈ હતી. આ કેસમાં નાટ્યાત્મક રીતે પોલીસે શકમંદ જેવા જ દેખાતા બે યુવાનને અલગ અલગ સ્થળેથી તાબામાં લીધા હતા, પરંતુ પૂછપરછમાં સૈફ પર હુમલો કરવામાં તેમની સંડોવણી ન હોવાનું જણાયું હતું. આખરે ફૂટેજમાં નજરે પડતો આરોપી થાણેમાં સંતાયો હોવાની માહિતી મળતાં પોલીસની ટીમે તેને પકડી પાડ્યો હતો. ■

મનાલી અને પણજી : હિમાચલ પ્રદેશમાં પેરાગ્લાઈડિંગને લગતી બે અને ગોવામાં બનેલી એક દુર્ઘટનામાં અમદાવાદની ગુજરાતી છોકરી અને પુણેની મહિલા સહિત ચારનાં મૃત્યું થયાં હતાં. હિમાચલ પ્રદેશના કાંગરા અને કુલુ જિલ્લામાં નજીક ઈન્દુરનાગ પેરાગ્લાઈડિંગ સ્થળે અમદાવાદની ખુશી ભાવસાર ફ્લાઈટ ઉપર જઈ રહી હતી ત્યારે પડી જતાં તેનું મરણ થયું હતું. પાઈલટ પણ તેની સાથે પડ્યો હતો અને તેને ઈજા થઈ હતી.

હિમાચલ પ્રદેશના કાંગડા અને કુલુ જિલ્લામાં ૨૪ કલાકની અંદર બે અલગ અલગ પેરાગ્લાઈડિંગ દુર્ઘટનામાં બે પ્રવાસીઓનાં મૃત્યું થયાં હતાં. પોલીસે જણાવ્યું કે મુતક ગુજરાત અને તમિલનાડુનાં હતાં. ધર્મશાળા પાસે ઈન્દુનાગ પેરાગ્લાઈડિંગ સાઇટ પરથી શનિવારે સાંજે ઉડાન ભર્યા બાદ અમદાવાદની ભાવસાર ખુશી પડી ગઈ હતી. પાઇલટ પણ તેની સાથે પટકાયો હતો અને તેને ઈજા પહોંચી હતી. કાંગડાના એએસપી વીર બહાદુરે જણાવ્યું કે, પાઇલટને સારવાર માટે ટાંડા મેડિકલ કોલેજમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો. હાલ તમામ પાસાઓની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે.

આ પહેલા શુક્રવારે સાંજે કુલુ જિલ્લામાં ગાસા લેન્ડિંગ સાઇટ પાસે પેરાગ્લાઈડિંગ કરતી વખતે તમિલનાડુના ૨૮ વર્ષીય પ્રવાસીનું મૃત્યુ થયું હતું. જ્યારે પાઇલટ ગંભીર રીતે ઘાયલ થયો હતો. આ દુર્ઘટનામાં બે પેરાગ્લાઇડર એકબીજા સાથે અથડાયા હતા. દુર્ઘટના બની ત્યારે બંને જમીનથી ૧૦૦ ફૂટ ઉપર હતા. જેમાં જયશ રામનું મોત થયું હતું. જ્યારે પાયલટ અખિન્નીકુમારને ગંભીર ઈજા પહોંચી હતી અને સારવાર માટે પીજીઆઈ ચંડીગઢ લઇ જવાયો હતો. ૭ જાન્યુઆરીના રોજ કુલુ જિલ્લાના મનાલીથી ૨૦

કિલોમીટર દૂર રાયસનમાં પણ પેરાગ્લાઇડિંગ વખતે આંધ્ર પ્રદેશના એક પ્રવાસીનું મૃત્યુ થયું હતું. જે બાદ પર્યટન અધિકારીએ પ્રારંભિક તપાસમાં બેદરકારી બદલ આ સાઇટને બંધ કરી દીધી હતી. પ્રારંભિક તપાસમાં ઓપરેટરની લાપરવાહી સામે આવી હતી. જે બાદ ઓપરેટરનું લાઇસન્સ પણ રદ કરી દેવામાં આવ્યું હતું.

ઉત્તર ગોવાના કવેરીમમાં પેરાગ્લાઈડિંગ કરતી વખતે શનિવારે અકસ્માત થતા મહારાષ્ટ્રની મહિલા પ્રવાસી અને પાઈલટનું મૃત્યુ થયું હતું. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર અકસ્માતનો ભોગ બનનાર મહિલાની ઓળખ પુણેની રહેવાસી શિવાની ડબલે (૨૭ વર્ષ) તરીકે જ્યારે પેરાગ્લાઈડિંગ પાઈલટની ઓળખ નેપાળના રહેવાસી સુમન નેપાળી (૨૬ વર્ષ) તરીકે થઈ છે. આ ઘટના કવેરિમ પ્લેટ્ઝ પર સાંજે ૪.૩૦ થી પાંચ વાગ્યાની વચ્ચે બની હતી.

પોલીસે જણાવ્યું હતું કે પેરાગ્લાઈડરે કેરી પ્લેટ્ઝ પરથી મહિલા પ્રવાસી સાથે ઉડાન ભરી હતી અને તેઓ ઓછી ઉંચાઈ પર ઉડી રહ્યા હતા. આ દરમિયાન પેરાગ્લાઈડરની રસ્સી તૂટી જતા બંને અલગ અલગ ખડકો સાથે અથડાયા હતા, જેના કારણે બંનેને ગંભીર ઈજાઓ થઇ હતી. અકસ્માત બાદ બંનેને ગોવા મેડિકલ કોલેજ લઈ જવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં ડૉક્ટરોએ તેમને મૃત જાહેર કર્યા હતા.

પોલીસના જણાવ્યા મુજબ મૃતકોના પરિવારજનોને જાણ કરી દેવામાં આવી છે અને આ અંગે તપાસ શરૂ કરી આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે. પોલીસે પેરાગ્લાઈડિંગનું આયોજન કરતી એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ કંપનીના માલિક શેખર રાયઝાદા સામે બીએનએસ ૨૦૨૩ ની કલમ ૧૦૫ (હત્યાના ગુનાપાત્ર હત્યા) હેઠળ કેસ નોંધ્યો છે. આરોપ છે કે તેણે તેના પેરાગ્લાઈડર પાયલોટને જરૂરી પરવાનગી લીધા વિના પ્રવાસીઓ સાથે પેરાગ્લાઈડિંગ કરવાની મંજૂરી આપી માનવ જીવનને જોખમમાં મૂક્યું હતું. ■

ઉત્તરાણ પૂરી : અમદાવાદમાં પતંગોત્સવ પછી લોકો પતંગના માંજાને બાળી રહ્યા હતા. (પીટીઆઈ)

પેરાગ્લાઈડિંગની ત્રણ દુર્ઘટના અમદાવાદની છોકરી સહિત ચારનાં મોત

ગંગા નદીમાં હોડી ઊંધી વળી: સાતનાં મોત

કટિહાર : બિહારના કટિહાર જિલ્લામાં મોટી દુર્ઘટના બની હતી. ગંગા નદીમાં હોડી પલટી જવાથી ૭ લોકોનાં મૃત્યુ થયાં હતાં. ૪ લોકોને સુરક્ષિત બહાર કાઢવામાં આવ્યા હતા. ઘણા લોકો લાપતા હોવાની વાત સામે આવી છે. કટિહારના ગોલાઘાટથી સકરી ગલી (ઝારખંડ) જઈ રહેલી હોડી ગંગા નદીની વચ્ચે જ પલટી ગઈ હતી.

ગામ લોકોના કહેવા મુજબ, હોડીમાં આશરે ૧૮ લોકો સવાર હતા. જેઓ રવિવારે સવારે ૮.૩૦ કલાકની આસપાસ ગોલાઘાટથી હોડીમાં સકરી ગલી જવા નીકળ્યા હતા. હોડી પલટી ગયા બાદ ૧૧ લોકોએ તરીને પોતાનો જીવ બચાવ્યો હતો. જ્યારે એક બાળક સહિત છ થી સાત લોકો નદીમાં ગરકાવ થઈ ગયા હતા. સ્થાનિક મરજીવાની મદદથી સાત લોકોના મૃતદેહ બહાર કાઢવામાં આવ્યા હતા. ઘટનાની

માહિતી મળતા જ બીડીઓ દુર્ગેશ કુમાર, સીત્તો સ્નેહા કુમારી તથા પોઆઈ કુંદન કુમાર સ્થળ પર પહોંચી ગયાં હતાં. પોલીસે જણાવ્યું કે, હોડીમાં ૧૮ લોકો સવાર થઈને ઝારખંડની સકરી ગલી જતા હતા. જેમાં ૧૧ લોકો તરીને બહાર આવી ગયા હતા. જ્યારે સાત લોકોની શોધખોળ ચાલુ છે. હોડીમાં સવાર થઈને લોકો દિયારા વિસ્તારમાં ખેતી કામ માટે જઈ રહ્યા હતા પરંતુ નદીની લહેરોમાં હોડી પલટી ગઈ હતી. લાપતા લોકોના પરિવારજનોમાં રોકડળ મચી ગઈ હતી. ઘટના બાદ ગ્રામીણો દોડી આવ્યા હતા અને બચાવ કામગીરીમાં લાગી ગયા હતા. ઘણી વખત હોડીમાં ક્ષમતા કરતાં વધારે લોકો સવાર થાય ત્યારે પણ આવી ઘટના બનતી હોય છે. ગત વર્ષે નવેમ્બરમાં કટિહારની મનિહારી ગંગા નદીમાં હોડી ઊંધી વળી ગઈ હતી. ■

મુંબઈ દોડ્યું મેરથનના અહેવાલ ફોટા માટે જુઓ પાનાં

મુંબઈ મેરથનમય

ઓફિસના ૪૦ સાથીઓએ પહેલી જ વાર મેરથનમાં ભાગ લીધો

‘અમે ૪૦ જણે પહેલી જ વખત મુંબઈ મેરથનમાં ભાગ લીધો અને એમાંના અદ્ભુત વાતાવરણથી ખૂબ ખુશ થયા છીએ. જેમ એન્ડ જવેલરી એક્સપોર્ટ પ્રમોશન કાઉન્સિલ સાથે અમે બધા સંકળાયેલા છીએ અને આ મેરથનમાં ભાગ લેવા માટેની પહેલ કરવામાં અમને અનિલજી, શ્રીકાંતજીનો બહુ સારો સાથ મળ્યો છે. રોમા ઠક્કર, પાર્થ પિંપળે વગેરે સાથીઓનો પણ મેરથન માટે બહુ સારો સપોર્ટ મળ્યો. અમે બધા સરેરાશ ૩૫ વર્ષના છીએ અને અમે ૫.૯ કિલોમીટરની ડ્રીમ રન ૪૨થી ૪૫ મિનિટમાં પૂરી કરી. અમે બધાએ નક્કી કર્યું છે કે આવતા વર્ષે પણ ભાગ લઈશું. એટલું જ નહીં, બીજાને પણ પ્રોત્સાહિત કરીશું.’

ભાવિન ખોરાસિયા, કાંદિવલી મેરથનમાં મદદરૂપ થયા

આનંદ મેળવ્યો તેમ જ મેરથન ખૂબ મદદરૂપ થઈ, પણ આ વખતે શિવાજી પાર્ક ખાતે મુખ્ય મેરથનમાં ભાગ લેનાર સ્પર્ધકો માટે (તેમના રૂટ પર) સ્ટોલ પણ રાખ્યો હતો.

હરેશ શાહ, માટુંગા (વેસ્ટ)

અદ્ભુત આનંદ મળ્યો

‘ફિટનેસ વિશે અમે બધા ફેન્ડુસ તેમ જ કલીસ વર્ષોથી ખૂબ સતર્ક છીએ અને થોડાં વર્ષોથી ફિટનેસ જાળવવામાં અમારા માટે મેરથન બહુ સારું માધ્યમ બની ગયું છે. અમારામાં કેટલાકે અગાઉ મુંબઈ મેરથનમાં ભાગ લીધો હતો અને થોડા વર્ષથી એ ટ્રૂપમાં વધુ મેમ્બર્સ ઉમેરાતા ગયા છે. અમારે વધુ મિત્રોને પ્રોત્સાહિત કરીને મેરથન માટે ટ્રૂપ મોટું કરવું છે. રર્નિંગ-જોર્નિંગનો મને ખૂબ શોખ છે જ, ક્રિકેટ પણ મારું પેશન છે. ફરી ફિટનેસની વાત કરું તો સમય મળે ત્યારે હું મારી મોટી ઓફિસમાં પણ થોડું ચાલી દાઉં છું. જૈન છું એટલે ડાયટની બાબતમાં પરફેક્શન સારું જ રહેવાનું. બાકી, મુંબઈ મેરથનમાં અમે બધાએ અદ્ભુત આનંદ મેળવ્યો.’

પ્રતીક શાહ, કાંદિવલી

મારી દીકરી પ્રેરણા બની

ગયા વર્ષે મારી દીકરીએ મેરથનમાં ભાગ લીધો હતો અને એ જોઇને મને પણ પ્રેરણા મળી. એટલે જ મેં આ વર્ષે મેરથનમાં દોડવાનું નક્કી કર્યું હતું. અહીંનું વાતાવરણ એટલું બધું સકારાત્મક છે કે તમારા

પગ આપમેળે જ દોડવા માટે તૈયાર થઇ જાય. મેરથનની વ્યવસ્થા ખૂબ જ સુંદર રીતે કરવામાં આવી હતી અને સ્વયંસેવકો સારી રીતે ધ્યાન આપતા હતા. અમે હેલ્થ કોન્સિયસ છીએ અને અમે દરરોજ યોગા અને વોક કરવાની સાથે કસરત પણ કરીએ છીએ. આજની પેઢી હજી એટલી આગળ નથી આવી, પણ ધીરે ધીરે તેઓ પણ હેલ્થ અંગે ધ્યાન આપી રહી છે. કોલેજમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓએ ખાસ પ્રકારનું ધ્યાન રાખવાની જરૂર છે.

મીનલ પકાણ, ખારઘર

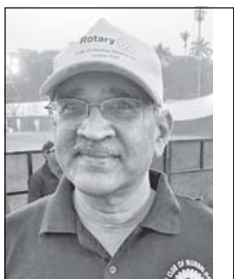
છેલ્લાં ત્રણ વર્ષથી સ્પર્ધામાં ભાગ લઉં છું

ગયા વર્ષે હું ફર્સ્ટ આવી હતી અને મને મેડલ મળ્યો હતો. જોકે હું છેલ્લાં ૩ વર્ષથી મેરથન સ્પર્ધામાં ભાગ લઇ રહી છું. મને મારા પરિવારનો હું મેશાં સહકાર સાંપડ્યો છે. મેરથનમાં ભાગ લેવાનું મારા માટે એ છે કે અહીં તમામ પ્રકારની વ્યવસ્થા હોય છે. પાણી કે એનર્જી ટ્રેન્ક આસાનીથી દરેક ઢેકાણે મળી જતાં હોય છે. આથી કોઇ પણ પ્રકારની તકલીફ થવાનો સંભવ નથી રહેતો. ફિટનેસનું ધ્યાન રાખવું પડતું હોય છે. ઓવરઓલ મેરથન સ્પર્ધામાં ભાગ લેવાનો અનુભવ સારો રહ્યો.

મનીષા સંઘવી, શ્રીય કેન્ડી

દર વર્ષે ભાગ લઉં છું...

હું રોટરી ક્લબનો સભ્ય છું અને અમારા ક્લબના ઘણા સભ્યોએ આમાં ભાગ લીધો છે. ડ્રીમ રન એક ફેન ઈવેન્ટ છે. મેરથનમાં દોડવાથી તમારી કેટલી ક્ષમતા છે એ પણ ખબર પડે છે. ફિટનેસ અંગે જાગૃતિ હોય તો તમે આવી કોઇ પણ સ્પર્ધામાં ભાગ લઇ શકો છો.

આ માટે હું દરરોજ યોગ અને વોક કરતો હોઉં છું. આજની યુવા પેઢી પણ હેલ્થ માટે ખૂબ જ કોન્સિયસ છે.

મેરથનમાં મોટા ભાગે યુવાનો દોડતા જોવા મળતા હોય છે. હું દર વર્ષે ભાગ લઉં છું અને આવતા વર્ષે પણ લઇશ.

અતુલ શાહ, મલબાર હિલ

બનાવટી આક્ષેપો અને ખોટા કેસોનો શિકાર થતાં પુરુષોની મદદ...

‘છંડતીના તથા બળાત્કારના બનાવટી આક્ષેપોનો શિકાર બનતા પુરુષો તેમ જ છૂટાછેડા તથા બાળકની કસ્ટડી મેળવવા સંબંધિત કેસોમાં ખોટી રીતે પરેશાન થતા પુરુષો અને પરિવારોને અમારી સંસ્થા ‘વાસ્તવ ફાઉન્ડેશન’ વિનામૂલ્યે કાનૂની વિષયક યોગ્ય માર્ગદર્શન આપે છે અને આવા ગંભીર કેસોમાં (કાયદાની આંટીઘૂંટીથી બચીને, વકીલોની ખોટી સલાહથી બચીને) શું અને કેવી રીતે ઉકેલ લાવી શકાય એ સમજાવીએ છીએ. ‘બનાવટી આક્ષેપોથી ડરો નહીં, કાનૂન મુજબ આગળ વધો’ એવા સંદેશ સાથે અમે પત્નીની કે સ્ત્રીઓની ખોટી હેરાનગતિથી પરેશાન પુરુષોને સલાહ આપીએ છીએ. દર રવિવારે બોરીવલી, મુલુંડ, વાશીમાં બે કલાક અમે મીટિંગ રાખીએ છીએ જેમાં આવા જટિલ કેસોમાં અમે ગાઇડન્સ આપીએ છીએ. અમારા ૩૦૦ મેમ્બર્સમાંથી ૧૦૦ જણે ડ્રીમ રનમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો.

મંથન પટેલ, કાંદિવલી ઘરતીમાતાની રક્ષા માટે ઉકેલ બતાવતી થીમ

‘હું અને મારી પત્ની મિત્તલ છેલ્લાં ૧૫ વર્ષથી અમારા ૨૦ વર્ષથી જોડિયા પુત્રો અક્ષય તથા લક્ષ્ય સાથે મુંબઈ મેરથનમાં અન્યો માટે પ્રેરક બની શકે એવી વિવિધ થીમ સાથે ભાગ લઈ રહ્યા છીએ. આ વખતે પચ્છોબલ

વાહનોનો ઉપયોગ કરો, તમારા ઘરમાં તેમ જ વર્ક પ્લેસમાં વધુને વધુ ઊર્જા બચાવો અને બને એટલા વધુ વૃક્ષોની વાવણી કરો અને આપણી પૃથ્વીને ઝોબલ વોર્મિંગથી બચાવો. દર વર્ષે અમે સપરિવાર મુંબઈ મેરથનમાં ભાગ લઈએ છીએ અને એમાં મારી બહેન ખ્યાતિ, બહેનના પુત્ર સ્મિત તથા પુત્રી તનિશાનો પણ સમાવેશ હોય છે.’

મિતેન શાહ, ગ્રાન્ટ રોડ (વેસ્ટ) કન્ટીન્યુટી ઈઝ ઘ કી: હિતેશ ગુટકા

હું છેલ્લા પંદર વર્ષથી મેરથોન દોડી રહ્યો છું અને આ મારી ૩૨૫મી વૈશ્વિક મેરથોન છે. હું ન્યૂયોર્ક, શિકાગો, ફૂકેટ સહિત આખી દુનિયામાં મેરથોનમાં સહભાગી થયો છું. મારા મતે આયોજન અને વ્યવસ્થાને ધ્યાનમાં રાખીને મુંબઈ મેરથોન દુનિયાના ટોપ ટેનમાં આવી શકે છે. હું દોડતો હતો ત્યારે ૨૦-૨૫ કિલોમીટર દોડ્યા પછી જોયું તો દિપ્તી ભાટિયા (૨૫) એથર્થા (૨૫) અને પ્રફુલ્લ ગડા (૫૦) મેરથોન છોડવાનો વિચાર કરી રહ્યા હતા, તેમણે મને જોયો અને મારી ૬૪ વર્ષની ઉંમર છતાં દોડી રહ્યો હોવાથી તેઓ મારી સાથે વાત કરવા લાગ્યા, મેં તેમને હતાશા

ખંભેરીને દોડતા રહેવા પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું અને મારી સાથે અડધા દોડતા અડધા ઝડપી ચાલીને બાકીનું અંતર પૂરું કરાવ્યું હતું.

-હિતેશ ગુટકા, પ્રભાદેવી

નવમા પાનાનું ચાલુ

હું નથી અભિમન્યુ

ગુનેગારોને ફાંસી આપવાની માગણી કરી હતી. ‘ગુનાની કોઈ જાતિ કે ધર્મ હોતો નથી પરંતુ આ ઘટનાને કારણે એક સમુદાયને જાણી જોઈને નિશાન બનાવવામાં આવી રહ્યો છે, એવો દાવો મુંએ કર્યો હતો. આ હત્યામાં એક જાતિનો ખૂણો પણ ઉમેરવામાં આવ્યો છે કારણ કે મોટાભાગના આરોપીઓ વણજારી સમુદાયના છે, મુંડે પોતે પણ વણજારી સમાજના છે, જ્યારે મૃતક દેશમુખ મરાઠા હતા.

મુંએ પવારનો તેમના સમર્થન બદલ આભાર માન્યો અને કહ્યું કે બાદમાં આ માટે ખલનાયક તરીકે લેખલ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

મુંએ કહ્યું કે તેમણે ૨૦૧૪ થી ૨૦૧૯ દરમિયાન તત્કાલીન ભાજપ-શિવસેના સરકાર (દેવેન્દ્ર ફડણવીસની) વિરુદ્ધ અનેક ઝુંબેશ ચલાવી હતી.

મુંએ દાવો કર્યો કે નવમી ડિસેમ્બરે સરપંચ દેશમુખની હત્યા બાદ મીડિયા દ્રાવણ તેમજ સોશિયલ મીડિયા પર તેમને ટ્રોલ કરવામાં આવતા બીડમાં સામાજિક વાતાવરણ સંવેદનશીલ બની ગયું છે. (પીટીઆઈ)

શપથ ન લેવાનું કહેવામાં આવ્યું હોવા છતાં...

શિર્ડીમાં એનસીપીના નવ-સંકલ્પ શિબિર - ૨૦૨૫ કાર્યક્રમમાં બોલતા, રાજ્યના અન્ન અને નાગરી પુરવઠા પ્રધાન ધનંજય મુંડેએ ૨૦૧૯માં વહેલી સવારે યોજાયેલા શપથ ગ્રહણ સમારોહ અંગે એક મહત્વપૂર્ણ નિવેદન આપ્યું હતું. મુંડેએ કહ્યું હતું કે, જ્યારથી હું એનસીપીમાં જોડાયો છું, ત્યારથી હું અજિત પવારને નેતા તરીકે ટેકો આપું છું.

ઘણી વાર, અજિત પવારને ખલનાયક તરીકે દર્શાવવાના પ્રયાસો થયા. મેં ૨૦૧૪થી ૨૦૧૯ સુધી વિપક્ષના નેતા તરીકે સેવા આપી. પક્ષના પતન દરમિયાન, તેમણે ચાર યાત્રાઓમાં ભાગ લીધો, જેમાં હલ્લાબોલ, પરિવર્તન, શિવ-સ્વરાજ્ય અને અન્યનો સમાવેશ થાય છે, અને સમગ્ર મહારાષ્ટ્રને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધું.

મેં ૨૦૧૯માં કહ્યું હતું કે સવારના શપથ ન લો. તેમણે એ શપથ લીધા પણ સજા મને મળી હતી.

ધનંજય મુંડેએ કહ્યું, મેં સામાજિક ન્યાય પ્રધાન તરીકે સારું કામ કર્યું હતું, તે સમય દરમિયાન ઘણા ક્રાંતિકારી નિર્ણયો લેવામાં આવ્યા, જેમ કે ગામડાઓ અને વસાહતોના જાતિ આધારિત નામ બદલવા અને શેરડી કામદાર કલ્યાણ નિગમની સ્થાપના. હું કૃષિ પ્રધાન હતો જેણે એક વર્ષમાં ૧૧,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો પાક વીમો મેળવ્યો હતો. જોકે, તેની ટીકા પણ થઈ હતી. ‘જે લોકો અર્ધસત્ય બોલીને મને બદનામ કરે છે તેઓ આ વિશે વાત કરતા નથી.’

હિન્દુ મરણ

મોરબી નિવાસી હાલ રાજકોટ કનૈયાલાલ ઝવેરચંદભાઇ કારીયાના પુત્ર નવીનભાઇ (ઉ. વ. ૬૫) તા. ૧૯-૧-૨૫ના અવસાન પામેલ છે. તે સતિષભાઇ, મુકેશભાઇ, કપિલાબેન, જયોત્સનાબેનના ભાઇ. સાગર અને રીયાના પિતા. તથા જેઠાલાલ માણેકલાલ પૂજારાના જમાઇ. તથા રાજુભાઇના બનેવીનું બેસણું તથા સાદરી તા. ૨૦-૧-૨૫ના ઓમકારેશ્વર મહાદેવ મંદિર, શ્રીજીપાર્ક શેરી નં. ૨, પનાશા હાઉસની સામે, રૈયા રોડ, રાજકોટ ખાતે સાંજે ૪થી ૫.

સ્વ. મણીબેન નરશીદાસ સવાણી સ્વ. તા. ૧૮-૧-૨૫ના શનિવાર. બેસણું તા. ૨૦-૧-૨૫ના સોમવારે સવારે ૮.૩૦થી ૧૦.૩૦. ઉમાબવન, માતૃશ્રી જેઠીબેન ગોરધનભાઇ ગોવાણી, જે. કે. ચોક યુનિ. રોડ, રાજકોટ ખાતે રાખેલ છે. રાજેન્દ્રભાઇ રત્નશીભાઇ સવાણી, રૂપબેન રાજેન્દ્રભાઇ સવાણી, જેનીલ રાજેન્દ્રભાઇ સવાણી, મૈત્રી જે નીલભાઇ સવાણી. ધિર્ધંકા ઋષીકુમાર ડાહણીયા.

કથોળ ડુંગર નિવાસી હાલ કાંદિવલી જેઠાલાલ વ્રજલાલ મહેતાના ધર્મપત્ની અ. સૌ. લીણાબેન (ઉ. વ. ૭૧) શનિવાર. તા. ૧૮-૧-૨૫ના શ્રીજીચરણ પામેલ છે. તે વિરેન, ઉત્સવ, મમતા, ધારા કેતન મહેતા, મનીષા પ્રભેશ કાણકિયાના માતૃશ્રી. વિ્વર પક્ષે જમરાવાળાના (કિલ્લા પારડી) સ્વ. મંગળાબેન રમણીકલાલ ગોપાલજી મહેતાની દીકરી. સ્વ. ડી. રાજેન્દ્રભાઇ તથા બીપીનભાઇ જશવંતરાય મહેતા, સ્વ. કંચનબેન પારેખ, સ્વ. રમાબેન પારેખ, અ. સૌ. ઉપાબેન શેઠના બહેન. સ્વ. પ્રતાપભાઇના ભાઇના પત્ની. સ્વ. હીરાબેન, સ્વ. સવિતાબેન, ગં. સ્વ. પ્રભાબેનના ભાભી. પ્રાર્થનાસભા તથા લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી ભાટીયા મહેન્દ્ર (ઉ. વ. ૭૭) સ્વ. લક્ષ્મીબાઇ કરસનદાસ આચાર માંડવીવાલાનાં પુત્ર. સ્વ. કર્તુરભાઇ કેશવજી આશરનાં જમાઇ. મીના (પુત્રીના)નાં પતિ. શ્રી. બેજુનાં પિતાશ્રી. સ્વ. પ્રતીક્ષા કરસનદાસ પોરૈયા. સ્વ. ચંદસેન, સ્વ. હેમલતા જ મનાદાસ ટોપરાણી, સ્વ. ભગવાનદાસ, નલીભાઇ, સ્વ. દેવવાની મહેન્દ્ર વેદ, અ. સૌ. પદમીની ચંદ્રકુમાર દુતિયા, કુ. ચાહલતાના ભાઇ, શુકવાર તા. ૧૭-૧-૨૫ના શ્રીનાચરણ પામ્યા છે. પ્રાર્થનાસભ સોમવાર, તા. ૨૦-૧-૨૫ના ગુરૂહરીતિજન હઇસ્ટ્રૂલ, નોર્થ એવેન્યુ, રાજેશ બન્ના ગાર્ડન પાસે, સાંતાક્રુઝ (વેસ્ટ), સાંજે ૬થી ૭.૩૦. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

ઘોઘારી દશા શ્રીમાળી વરુક્ષ ભાવનગર નિવાસી હાલ વિલે પાર્લે મુંબઇ, રમેશભાઇ કાંતિલાલ શાહ (૮૨વર્ષ) તે સ્વ. મધુકાન્તા બેનના પતિ. મુકેશ, ભરત અને પારુલ કમલેશ અજમેરાના પિતા. ભાવના તથા પૂર્ણીના સસરા. તે એકતા આશય મહેતા, કુનાલ, પ્રણાલી અનીશ મિશ્રી, સિદ્ધાર્થના દાદાજી. તે વરુણ, જતનના નાનાજી. તે સ્વ. નલિનીબેન જસવંતરાઈ મોદી અને ઇલાબેન તરુણભાઈ શાહના ભાઇ ૧૮/૧/૨૫ શનિવારે શ્રીજીચરણ પામેલ છે. પ્રાર્થના સભા ૨૦/૧/૨૫ સોમવારે ઉદ્દિગ્યન મેડિકલ એસોસિએશન હોલ, ચંદન સિનેમા પાછળ, જેઠાર મહાત્મે માર્ગ, જેવીપીડી સ્કીમ, મુંબઈ ૪૦૦૦૪૮ મધ્યે સાંજના ૫ થી ૭ માં રાખેલ છે.

દશા શ્રીમાળી વરુક્ષ મહુવા નિવાસી હાલ મીનારોડ સ્વ. નટવરલાલ વલ્લભદાસ મોદી તથા સ્વ. દમયંતીબેનના પુત્ર ધનશ્યામભાઈ (ઉ. વ. ૬૨) તે ૧૮/૧/૨૫ ના અક્ષરનિવાસી પામેલ છે. તે ગીતાબેનના પતિ. હરિકૃષ્ણ તથા ઉપાસનાના પિતા. જાગૃતિભન તથા રિપબ્લિકુમારના સસરા. મુકેશ પાસરાવાળા હાલ દહિસરના ગં.સ્વ. રમાબેન ભાઈશંકર પંચાના જમાઈ. પ્રાર્થનાસભા ૨૦/૧/૨૫ ના ૪ થી ૬ કલાકે બીએપીએસ સ્વામિનારાયણ મંદિર, પહેલે સો, સેક્ટર ૧૦, શાંતિ નગર, મીરોરોડ ઈસ્ટ રાખેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

જેસર નિવાસી હાલ મુલુંડ સ્વ. રાયચંદ વેલચંદ શાહના સુપુત્ર ચંદ્રકાન્તભાઇ (ઉ. વ. ૬૯) શનિવાર, તા. ૧૮-૧-૨૫ના પહાલીયાણા મુકામે અરિહંદરાણી પામ્યા છે. તે રંજનબેનના પતિ. સ્વ. રંજનીકાંતાભાઇ, કોડીલાબેન હિતેન્દ્રકુમાર, પ્રતિભાબેન જિતેન્દ્રકુમારના ભાઇ. સ્વ. પ્રણાબેન અને સરયુબેનના દેર. અભિ, ભાવિશા, અમીષા, નેહાના પિતા. સોનેશકુમાર, મિલનકુમાર, અનિલકુમારના સસરા. સાસરા ૫ પક્ષે વલ્લભીપુરવાળા સેવંતીલાલ ભગવાનદાસ દોશીના જમાઇ. બન્ને પક્ષની સાહડી સોમવાર, તા. ૨૦-૧-૨૫ના બપોરે ૩થી ૫. ઠેઃ ૭૩૦, આફ્રિતિ આરવી આર્પકેમટે, એસ. એન. રોડ, તાંબેનગર, મોરબીવાળા સ્વીટ માર્ટની બાજુમાં, મુલુંડ (વેસ્ટ).

પરખા છબી ધરાવતા

સ્થાન નથી. કોઈ ગેરવર્તણૂક ન થવી જોઈએ. જે લોકો ખોટું કરે છે તેમને હાંકી કાઢવામાં આવશે,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું. ‘દરેક પ્રધાનના કાર્યાલયમાં તબીબી સહાય સેલ હશે. અમે એક અરજી તૈયાર કરી રહ્યા છીએ. આપતા મહિને દરેક જિલ્લામાં આરોગ્ય રાજદૂતોની નિમણૂક કરવામાં આવે. અમે વચનોને અમલમાં મૂકવા માટે એક સેલ પણ બનાવીશું જે એનસીપી અને પ્રધાનોના કાર્યાલયોમાંથી કાર્ય કરશે,’ એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. પવારે કહ્યું કે એનસીપી ગણેશ ઉત્સવ સુધીમાં દરેક મતવિસ્તારમાં ઓછામાં ઓછું એક ચૂંટણી વચન પૂર્ણ કરવાનો પ્રયાસ કરશે.

વિપક્ષો નરેટિવ ન બનાવે

કર્ચા વગર કામે રાખ્યો હતો. આ પ્રકરણે તેમના પર પણ કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે. પોલીસે આ કેસમાં બધી કડીઓ શોધી લીધી છે. તેને જાણકારી નહોતી કે આ કોઈ અભિનેતાનું ઘર છે. તેને કોઈએ એટલું કહ્યું હતું કે અહીં બધા શ્રીમંતો રહે છે. આથી તે ચોરી કરવા માટે ત્યાં ગયો હતો, એમ અજિત પવારે કહ્યું હતું. તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્રની કાયદો અને વ્યવસ્થા સારી રાખવા માટે સરકાર પ્રયાસ કરી રહી છે. વિધાનસભા ચૂંટણી પછી વિવિધ પાર્સે કોઈ મુદ્દો બચ્યો ન હોવાથી તેઓ નવો મુદ્દો મળતાંની સાથે જ ફેક નરેટિવ સેટ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા.

માત્ર પચીસ હજાર

વ્યાપક નેટવર્ક બહાર આવ્યું છે. ભારતમાં ગેરકાયદેસર પ્રવેશ મેળવવાનો, બનાવટી ઓળખ મેળવવાનો અને રોજગારી શોધવાનો બર્ચ માત્ર પચીસ હજાર રૂપિયા હતો. તપાસમાં એ બાબત પર પણ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે ઘૂસણખોરી માટે પસંદ કરવામાં આવેલા માર્ગ કેટલો જોખમી છે એના આધારે એજન્ટ દ્વારા લેવામાં આવતી ફીનો આંકડો નક્કી થતો હતો.

પત્નીના ત્રાસથી

હોસ્પિટલમાં લઈ જવાયો હતો. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ભરતના મોબાઈલ ફોનમાંથી વીડિયો મળ્યો હતો, જેમાં ભરતે પત્ની પર આક્ષેપો કર્યા છે. પત્નીના ત્રાસથી કંટાળીને તેણે જીવન ટૂંકાવ્યું હોવાની ફરિયાદ ભરતના ભાઈ મનસુખે કરી હતી. ફરિયાદને આધારે પોલીસે પત્ની વિરુદ્ધ ગુનો નોંધ્યો હતો. આ મામલે પોલીસ વધુ તપાસ કરી રહી છે.

મરણ ખબર માટેની સૂચના	મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ સ્વીકારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) કયાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની કાપકૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
----------------------	--	---

ધર્મતોજ

વિજ્ઞાનના સદુપયોગ ને દુરુપયોગ વચ્ચે પૃથ્વી વેદના અનુભવે છે

મનન

હેમંત વાળા
feedback@bombay
samachar.com

મહાપુરુષના સંગનું મહત્ત્વ

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

નારદ-સૂત્રમાં જણાવ્યું છે કે મહત્સઙ્ગસ્તુદુર્લભોડગમ્યોડમોઘશ્ચ અર્થાત્ મહાપુરુષોનો સંગ દુર્લભ, અગમ્ય અને અમોઘ છે. નારદ મુનિ દ્વારા કથિત આ શાસ્ત્રમાં નારદ મુનિ દ્વારા કરાયેલી આ વાત મુખ્યત્વે ભક્ત માટે હોઈ શકે, પરંતુ મહાપુરુષના નિર્ધારણનો વ્યાપક વિશાળ છે. મહાપુરુષ એટલે એવી વ્યક્તિ કે જેના સંગથી અતિ મુશ્કેલ જણાતો અગમ તરફનો પ્રવાસ પણ સરળ બની રહે અને અંતિમ લક્ષ્ય સુધી પહોંચવું સંભવી શકે.

મહાપુરુષ એટલે એવી વ્યક્તિ કે જે પુરુષ તરીકે ની સામાન્ય નબળાઈઓથી મુક્ત હોય. જે વ્યક્તિ ષટ્ રિપુની અસરથી મુક્ત હોય, વિવેકસભર હોય, જેના વ્યવહારમાં સંયમ જળવાતો હોય, જે સ્થિતપ્રજ્ઞ પણ હોય અને ગુણાતીત પણ હોય, ભક્તને હોય તે પ્રમાણેની તેને ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા હોય અને યોગી સમાન તે નિર્વિકલ્પતામાં સ્થિત હોય, દુનિયાના પ્રપંચથી જે દૂર હોય, નારાયણ અને મમતાથી જે મુક્ત હોય, હું અને મારું જેવી બાબતો જેને સ્પર્શતી ન હોય, જેમણે આત્મસાક્ષાત્કાર કર્યો હોય, પોતાના ગુરુદેવની જેના પર અપાર કૃપા હોય, સાક્ષીભાવે માત્ર નિમિત્ત કર્મ કરવાનો જેમનો ધર્મ હોય, કોઈ પણ જાતના લગવગર જે મુમુક્ષુ બનીને જીવન વ્યતીત કરતી હોય અને જેમનો આ અંતિમ જન્મ હોય - અને છતાં પણ પ્રકૃતિની ઇચ્છા હોય તો ફરીથી અવતરિત થવાની જેમની તૈયારી હોય, તે વ્યક્તિ મહાપુરુષ.

સંગ એટલે સાનિધ્ય. સંગ એટલે અસર કરી શકે તેવી સ્થિતિ. સંગમાં જે તે બાબતનું પ્રભુત્વ સ્થપાયેલું રહે, ક્યાંક વ્યક્તિગત બાબતો બિન-અસરકારક બની રહે, પ્રભુત્વ સ્થાપી શકે તેવી બાહ્ય બાબતોની હયાતી જે પ્રમાણમાં નબળી વ્યક્તિને કાબૂમાં કરી શકે તેવી બાબત. સંગ, કુસંગ પણ હોઈ શકે અને સત્સંગ પણ. સ્વાભાવિક છે કે જ્યારે મહાપુરુષ સાથેના સંગની વાત થતી હોય ત્યારે સત્સંગનો ઉલ્લેખ થાય. સત્સંગને કારણે તે મહાપુરુષની હકારાત્મક બાબતોની અસર સચોટતાથી, યોગ્ય સમયે અને યોગ્ય માત્રામાં અસર કરે. તે મહાપુરુષની સાત્ત્વિકતા, ધાર્મિકતા, આધ્યાત્મિકતા, સત્યપરાયણતા કે દિવ્યતા કર્કંદ છાપ છોડી જાય. સંગને કારણે જ આ બધું સંભવી શકે.

દુર્લભ એટલે જે સહેલાઈથી પ્રાપ્ત ન થઈ શકે તેવી ઘટના. દેહધારી માટે ઘણી બાબતો દુર્લભ છે. તે ઇચ્છા પ્રમાણે જન્મ ધારણ નથી કરી શકતો

દેખિ સેતુ અતિ સુંદર રચના. બિહસી કૃપાનિધિ બોલે બચના।।

મમ કૃત સેતુ જો દરસનુ કરીહી। સો બિનુ ગ્રામ ભવસાગર તરિહી।।

ભગવાન રામેશ્વરની અવર્ણનીય કરુણાથી ફરી એકવાર વર્ષો પછી રામેશ્વરની આ ઉત્તમ ધરણીમાં, આ પરમધામમાં નવ દિવસ રામકથાનું આયોજન થયું અને આજથી આપણે એના શ્રી ગણેશ કરી રહ્યા છીએ. એવી પાવન પળોમાં ભગવાન રામેશ્વરની વંદના કરીને, માં ભગવતી દેવીને પ્રણામ કરીને, વિશ્વનાથ મહાદેવને પ્રણામ કરીને, અહીંની રામકલીન અને એ પૂર્વેની સમસ્ત ચેતના અને પ્રણામ કરીને કથાનો આરંભ થઈ રહ્યો છે. આપ સૌનું સ્વાગત છે.

હું બપોરે વિચારી રહ્યો હતો કે અહીં ક્યાં વિષય પર શિવ-અભિષેક કરીએ? ભગવાન મહાદેવ એ ‘રામચરિત માનસ’ ને ગંગા કહી છે. અને તમે એ તો સ્વીકારશો જ કે ગંગા વિશે શિવથી વધારે તો બીજું કોણ જાણતું હશે? ગંગા વિશે શિવથી વધારે ઓથોરિટી તમે કોને ગણશો? તો હવે શિવ તત્ત્વોને કેન્દ્રમાં રાખી કથા કહીશ કદાચ વર્ષો પહેલા અહીં એક કથા ‘માનસ-સેતુ બંધ’ વિષય પર થઈ છે. આ કથામાં આપણે ‘માનસ-સેતુની’ સાત્ત્વિક તાત્ત્વિક ચર્ચા કરીશું. કારણ કે આજે સમગ્ર વિશ્વને ભગવાન વિશ્વનાથ દ્વારા જે સેતુ રચાયો છે એ સેતુની નિતાંત જરૂર છે. આખરે રામકથા શું કહેવા માંગે છે? માણસનો અર્થ હૃદય છે. માનસનો અર્થ મન પણ છે. રસમાનની બોલીમાં કહું તો માણસનો

અલૌકિક દર્શન

ભાણદેવ
bhandev@bombay
samachar.com

ગજેન્દ્રમોક્ષની કથા ‘શ્રીમદ્ભાગવત’ અને ‘મહાભારત’ એમ બંને ગ્રંથોમાં છે. ગજેન્દ્રમોક્ષની કથા એક અધ્યાત્મપ્રેરક કથા છે. કથાનું બાહ્ય સ્વરૂપ આ પ્રમાણે છે:

શ્વીરસાગરમાં ત્રિકૃત નામનો એક પર્વત છે. આ પર્વતને ત્રણ શિખરો છે: એક શિખર ચાંદીનું, બીજું સોનાનું અને ત્રીજું લોઢાનું છે. આ ત્રિકૃત પર્વતની તળેટીમાં ગાઢ જંગલ છે. આ જંગલમાં અનેકવિધ પ્રાણીઓ વસે છે. જંગલની વચ્ચે એક વિશાળ સરોવર છે.

એક વાર એક મહાન હાથી (ગજેન્દ્ર) પોતાના વિશાળ જૂથ સાથે તે સરોવરમાં પાણી પીવા માટે આવ્યો. પાણી પીવા માટે આ ગજેન્દ્ર કીડાંથે સરોવરમાં પ્રવેશ્યો. ગજેન્દ્ર પોતાની હાથાણીઓ તથા ભર્યાંઓ સાથે કીડાંમાં વ્યસ્ત હતો તે વખતે સરોવરમાં વસતા એક મહાન ગ્રાહ (મગરમચ્છ) હાથીનો પગ પકડ્યો. ગ્રાહ જોરપૂર્વક ગજેન્દ્રને ઊંડા પાણીમાં ખેંચવા લાગ્યો. બંને વચ્ચે મહાન વિગ્રહ શરૂ થયો. ગજેન્દ્ર ગ્રાહની પકડમાંથી છૂટીને બહાર આવવા માટે માટે પ્રયત્ન પુરુષાર્થ કરવા લાગ્યો, પરંતુ પાણીમાં ગજેન્દ્ર કરતાં ગ્રાહનું બળ વધુ હોય છે, તેથી ગ્રાહ ગજેન્દ્રને વધુ ને વધુ ઊંડા પાણીમાં ખેંચી ગયો. હાથાણીઓએ ગજેન્દ્રને ગ્રાહની પકડમાંથી છોડાવવાનો ઘણો પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ તેઓ પણ કશું કરી શકી નહીં. ગજેન્દ્રનું બળ ઘટવા માંડ્યું અને ગ્રાહનું બળ વધવા લાગ્યું. ગજેન્દ્ર અને ગ્રાહનું આ તૂમુલ યુદ્ધ એક હજાર વર્ષ સુધી ચાલ્યું. અતુલ પ્રયત્ન કરવા છતાં ગજેન્દ્ર ગ્રાહની પકડમાંથી છૂટી શક્યો નહીં. ગજેન્દ્રને ખાતરી થઈ ગઈ કે હવે પોતાના પુરુષાર્થથી છૂટી શકાય તેમ નથી.

જ્યારે કોઈ ઉપાય ન રહ્યો ત્યારે ગજેન્દ્રને ભગવાનનું સ્મરણ થયું. ગજેન્દ્ર આર્તભાવે ભગવાનને પ્રાર્થના કરી. ગજેન્દ્રની આ પ્રાર્થના તે જ પ્રખ્યાત ‘ગજેન્દ્રમોક્ષસ્તોત્ર’ ગણાય છે. ગજેન્દ્રની પ્રાર્થના સાંભળીને ભગવાન વિષ્ણુ ગદુડ પર બેસીને પધારે છે. પાણીમાં નાક સુધી ડૂબી ગયેલા ગજેન્દ્ર સામે ગદુડ પર બિરાજેલા ભગવાન વિષ્ણુનું દર્શન કરે છે. પાણીમાં ઊગેલાં કમળોમાંથી એક કમળ સુંઢે વડે પકડીને તેનાથી ગજેન્દ્ર ભગવાનની પૂજા કરે છે.

ગજેન્દ્રની પ્રાર્થના અને પૂજાથી પ્રસન્ન થયેલા ભગવાન વિષ્ણુ પોતાના ચક્રથી ગ્રાહનું મસ્તક

એક અર્થ માણસ. તો માણસ એટલે માણસ અથવા તો માનવ. માનવ-માનવ વચ્ચે સેતુ ખૂબ જ આવશ્યક છે. માનસ એટલે જો મન કહીએ તો મન અને મનની વચ્ચે સેતુ ખૂબ જ આવશ્યક છે. માનસ એટલે હૃદય; તો હૃદય-હૃદયની વચ્ચે પણ સેતુ થવો વિશ્વ માટે અત્યંત આવશ્યક છે.

તુલસીએ માનસમાં એક સેતુનું નામ લખ્યું છે ભિન્નસેતુ. રામેશ્વરમની આ ભૂમિ પર આપણા ભારતના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી અબ્દુલ કલામ સાહેબ થઈ ગયા; જેઓ આ ભૂમિના પુત્ર છે. તેઓ ‘મિસાઈલ મેન’ હતા.. પરંતુ એમની મિસાઈલ શાંતિની મિસાઈલ હતી. આજે ભાઈ-ભાઈ ભિન્નસેતુ થતા જાય છે. પતિ-પત્ની ભિન્નસેતુ થતા જાય છે. બાપ-દીકરો ભિન્નસેતુ થતાં જાય છે. ધર્મ-ધર્મ, જાતી-જાતી ભિન્નસેતુ થતાં જાય છે. ખબર નહિ શું થઈ ગયું છે આ જગતને! એક બાજુ સંવેદનશીલ વિજ્ઞાન આ પૃથ્વીને બહુ જ સુંદર બનાવવાની કોશિશમાં છે અને બીજી તરફ સંવેદનહીન વિજ્ઞાન એ જ સુંદરતાને નષ્ટ- ભ્રષ્ટ કરવા મથી રહ્યું છે! એવી વખતે હૃદયનો સેતુ, મનનો સેતુ, માનવ માનવ વચ્ચેનો સેતુ અત્યંત જરૂરી છે. આવો મેસેજ લઈ ‘માનસ’ આવે છે.

રામ છે પ્રણવ, પ્રણવ છે સેતુ. રામ અમૃત છે. રામનામ અમૃત છે. ધન્યાસ્તે કૃતિનઃ પિબન્તિ સતતં શીરામનામામૃતમ્।

આ પ્રસંગ, ‘માનસ રામેશ્વરમ્’ થી બહુ વિચારજો. હું આપને પ્રાર્થના કરું છું કે પરિવારમાં પણ અમૃત ત્યારે નીકળશે જ્યારે તમે રામનામથી

સેતુ બનાવશો. એકબીજાને Control કરવામાં ડટ્ટયા રહેશો તો અમૃત નહીં નીકળે, જવાળાઓ ભડકશે, ડઠી ડડિધિ ડર અંતરજ્વાલા। જો મંથનથી તમે પરિવારમાં-આપના પરિવારથી, તમારી પોતાની જાતથી શરૂઆત કરો, મંથનથી કદાચ અમૃત નીકળી ગયું તો પણ તકરારનું મૂળ હશે, લડાવશે, કાપાકાપી કરાવશે. મંથનથી પ્રક્રિયા પછી અમૃત મળ્યું એને વહેંચવામાં પ્રભુથી પણ ભેદ થઈ ગયો છે, પંક્તિભેદ-અમૃત એકને વારણે એ પંક્તિભેદ, અહીં વધુ આપવું, અહીં ઓછું આપવું એ કર્મને કારણે હરિને યુગે યુગે અવતરવું પડશે. મારાં યુવાન ભાઈ-બહેનો, જે સેતુબંધ કરશે તેને અમૃતની પ્રાપ્તિ થશે. દેવ અને દાનવો સ્વાર્થને લઈ એકઠા થયા હતા અને સમુદ્ર મંથન કર્યું હતું પણ વિષ નીકળ્યું! અમૃત નીકળ્યું તો તે ઝગડાનું કારણ બન્યું. અમૃત વેર કરાવી દીધું. મારી સમજમાં તો જે અમૃત નીકળ્યું તે વિષ બનીને જ નીકળ્યું કારણ કે તેણે વેરઝેર ઊભું કર્યું. અમૃત મળે ત્યાગથી. પરિવારમાં પણ તમે જ્યારે રામનામથી સેતુ બનાવશો ત્યારે અમૃત પ્રાપ્ત થશે. એકબીજાને કંટોળ કરવામાં પડ્યા રહેશો તો અમૃત નહીં નીકળે. પરિવારમાં તમે ત્યાગથી સેતુ કરો. એકબીજા વચ્ચે સેતુ નિર્માણ કરો. સાસુ વહુને મથે, અમૃત નહીં નીકળે. વહુ સાસુને મથે, વિષ નીકળશે. ભાઈ-ભાઈને મથશે તો અમૃત નહીં વિષ નીકળશે. પરિવારમાં તો સતત બધા એકબીજાને ઝેર પિવડાવવાની ચેષ્ટામાં પડ્યા છે! કટુ વચન બોલવા એ ઝેર છે. પરિવારમાં જો કોઈ શંકર નીકળે તો

વાત જુદી છે, નહિતર એ વિષ કોણ પીશે? તમારી સ્વભાવની જડતા છોડીને સરળ ચિત્ત થઈને રહો ત્યારે સેતુરૂપી અમૃતની પ્રાપ્તિ થશે. દરેક જગ્યાએ સેતુ હોવાં જોઈએ. ભાઈ-ભાઈ વચ્ચે, પતિ-પત્ની વચ્ચે, સાસુ ને વહુની વચ્ચે, નાનાભાઈ ને મોટાભાઈની વચ્ચે, ગુરુ-શિષ્ય વચ્ચે, વક્તા અને શ્રોતાની વચ્ચે, દરેક જગ્યાએ સેતુબંધ બનવો જોઈએ અને એ થશે ત્યાગથી. અમૃતત્વ ત્યાગથી મળશે.

હું આપને સેતુબંધના આધાર પર કહી રહ્યો હતો, દરેક જગ્યાએ સેતુ હોવો જોઈએ. ભાઈ ભાઈની વચ્ચે, પતિ પત્ની વચ્ચે, સાસુ વહુની વચ્ચે, નાનાં ભાઈ મોટા ભાઈ વચ્ચે, દેરાણી જેઠાણીની વચ્ચે, વક્તા શ્રોતાની વચ્ચે, મિત્ર મિત્ર, ગુરુ શિષ્યની વચ્ચે સેતુબંધ હોવો જોઈએ. ગુરુ અને શિષ્યની વચ્ચે પણ શ્રદ્ધા અને કરુણાનો સેતુ હોય, અહીંથી તમે શ્રદ્ધા લઈને જાઓ સેતુ પરથી. આ બાજુથી ગુરુ કરુણા લઈને આવે, એ સેતુ પર બંને ચાલે. શિષ્ય ચાલે છે શ્રદ્ધા લઈને, ગુરુ અનુભૂતિઓ અને કરુણા લઈને તમારી પાસે આવે અને વચ્ચે બંનેનું મિલન થઈ જાય છે. તેથી સેતુ નિર્માણ કરો. સેતુબંધ કરો, સેતુબંધ બનાવવા માટે ભગવાને પહેલાં પૂજા નથી કરી, શિવની સ્થાપના કરી છે. જો સેતુબંધ કરશો તો રેતીમાંથી પણ શિવલિંગ નીકળશે. એકવાર માણસ જીવનમાં સેતુબંધ ફરી લે તો રેતીમાંથી પણ તેના જીવનમાં શિવ સ્થાપના થઈ જાય છે. સામાન્ય વસ્તુથી પણ ભગવાનની અનુભૂતિ થવા માટે છે.

(સંકલન : જયદેવ મોકડ)■

ગજેન્દ્રમોક્ષ

કાપી નામે છે અને ગજેન્દ્રનો ઉદ્ધાર કરે છે.

પોતાના પુરુષાર્થ અને પોતાનાં સ્વજનોની સહાયથી પણ ગજેન્દ્ર છૂટી શક્યો નહીં. આખરે ભગવાનની કૃપાથી ગજેન્દ્ર ગ્રાહકની પકડમાંથી મુક્ત થાય છે.

આ કથા સ્પષ્ટ રીતે એક અધ્યાત્મપરક કથા જ છે. આ કથાનો અધ્યાત્મપરક અર્થ સમજવા માટેઆપણે નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરો મેળવવા જોઈએ:

૧. ત્રિકૃત પર્વત એટલે શું? જંગલ એટલે શું? જંગલની વચ્ચે ત્રિકૃત પર્વત પર જે સરોવર છે તેનો અર્થ શો છે?

૨. ગજેન્દ્ર અને તેનું યૂથ એટલે શું?

૩. ગ્રાહ એટલે શું?

૪. ગજેન્દ્ર અને ગ્રાહનું યુદ્ધ એટલે શું?

૫. ગજેન્દ્રમોક્ષનો અર્થ શો છે?

૬. આ કથાનો આધ્યાત્મિક સંદેશ શો છે? હવે આપણે કમશ: આ પ્રશ્નોના ઉત્તરો મેળવવાનો અને એ રીતે આ કથાનો આધ્યાત્મિક અર્થ સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

૧. ત્રિકૃત પર્વત એટલે શું? જંગલ એટલે શું? જંગલની વચ્ચે ત્રિકૃત પર્વત પર જે સરોવર છે તેનો અર્થ શો?

ત્રિકૃત પર્વત એટલે આ જગત. ત્રિકૃત પર્વતનાં ત્રણ શિખરો છે તેનો અર્થ એ છે કે આ જગત

ત્રિગુણાત્મક છે. ત્રણ શિખરો દ્વારા ત્રણ ગુણો સૂચિત થાય છે. ચાંદીનું શિખર તે સત્ત્વગુણ છે, સોનાનું શિખર તે રજોગુણ છે અને લોઢાનું શિખર તે તમોગુણ છે. આમ, ત્રણ ગુણોથી બનેલું આ જગત છે તેને જ કથામાં ત્રિકૃત પર્વત કહ્યું છે.

આ ત્રિકૃત પર્વતની તળેટીમાં ઘોર જંગલ છે તે જ ભવાટવી છે. આ સંસારરૂપી જંગલ છે તેને જ ત્રિકૃત પર્વતનું જંગલ કહે છે. જંગલમાં અનેકવિધ પ્રાણીઓ વસે છે. આ પ્રાણીઓ એટલે સંસારમાં રમમાણ જીવો. આ જંગલની વચ્ચે એક સરોવર છે. આ સરોવર તે માયારૂપી સરોવરમાં પડ્યા પછી બહાર નીકળવું અતિ કઠિન છે. માયા અતિ વિકટ છે. આ અતિ વિકટ માયાને જ અહીં ત્રિકૃત પર્વત પરના જંગલ વચ્ચેનું સરોવર કહ્યું છે.

૨. ગજેન્દ્ર અને તેનું યૂથ એટલે શું? ગજેન્દ્ર એટલે જીવ. આ ગજેન્દ્રરૂપી જીવ ત્રિગુણાત્મક જગતરૂપી ભવાટવીમાં વસે છે. આ ગજેન્દ્ર યૂથ એટલે જીવનાં સંગાસંબંધી. જીવ અ ભવાટવીમાં એકલો નથી. ભવાટવીમાં અનેક અન્ય જીવો પણ હોય છે. જંગલમાં વસતાં અન્ય પ્રાણીઓ તે જ આ અન્ય જીવો છે. ગજેન્દ્રનું યૂથ તે જીવના સાથી જીવો, અર્થાત્ ઋણાનુબંધથી જીવ સાથે સંલગ્ન અન્ય જીવો.

૩. ગ્રાહ એટલે શું? ગ્રાહ એટલે અજ્ઞાન. અજ્ઞાનજ જીવને બાંધે છે, જીવને ઊંડા પાણીમાં ખેંચી જાય છે. માયારૂપી સરોવરમાં અજ્ઞાનરૂપી ગ્રાહ વસે છે. જીવ માયામાં ઊંડો ઊતરતો જાય છે, માયામાં ફસાતો જાય છે તેનું કારણ અજ્ઞાન છે. માયારૂપી સરોવરમાંથી જીવ બહાર નીકળી શકતો નથી તેનું કારણ શું છે? કોણ તેને માયામાં રમમાણ કરી રાખે છે? અજ્ઞાન જ બંધનનું કારણ છે. અજ્ઞાનના બંધનને કારણે જ જીવ માયામાં ફસાયેલો રહે છે.

ગજેન્દ્ર બળવાન હોવા છતા માયારૂપી સરોવરમાંથી બહાર નીકળી શક્યો નહીં, કારણ કે અજ્ઞાન તેને ખેંચી રાખે છે.

અજ્ઞાન એટલે શું? અજ્ઞાન એટલે પોતાના સ્વરૂપનું અજ્ઞાન. પોતાના સ્વરૂપના અજ્ઞાનને કારણે જ જીવ બંધાય છે અને બદ રહે છે.

ગજેન્દ્રરૂપી જીવ માયારૂપી સરોવરમાં પાણી પીવા આવે છે, અર્થાત્ માયાનો ભોગ માણે છે, માયાનું આસ્વાદ કરે છે, એટલું જ નહીં, પણ માયામાં ઊતરે છે, સરોવરમાં ઊંડે જાય છે અને તે જ ક્ષણે અજ્ઞાનરૂપી ગ્રાહ તેને ઝસી જાય છે - પકડી લે છે.

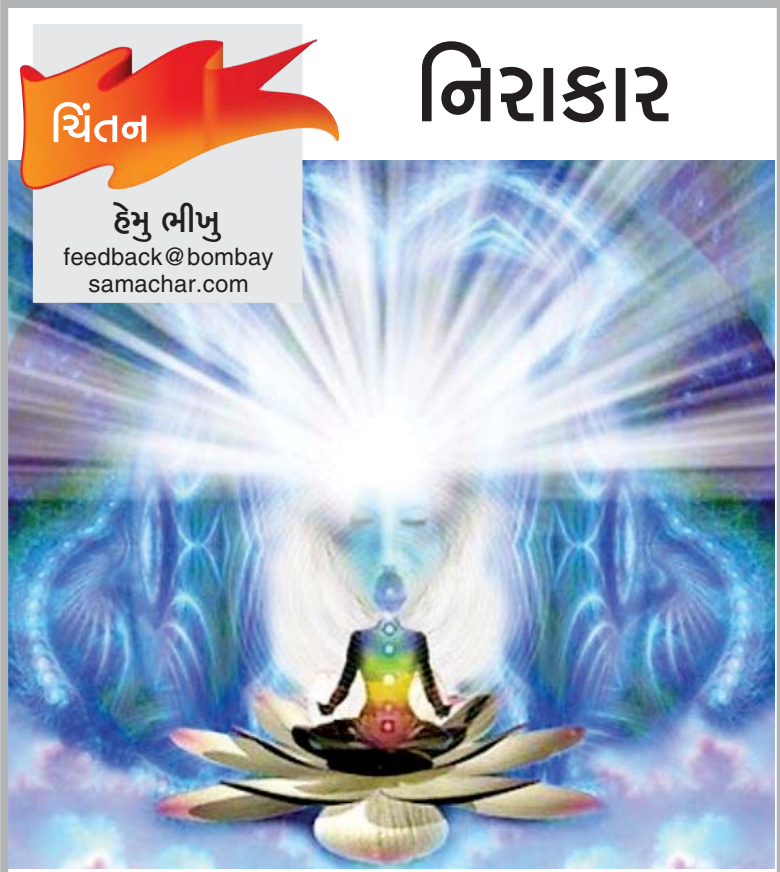
૪. ગજેન્દ્ર અને ગ્રાહનું યુદ્ધ એટલે શું? ગજેન્દ્ર એટલે જીવ અને ગ્રાહ એટલે અજ્ઞાન. જીવ અજ્ઞાનથી બદ થાય છે, અજ્ઞાનને કારણે જ માયામાં ફસાય છે. જીવ મૂલતઃ મુક્ત જ છે, પરંતુ અજ્ઞાનને કારણે તે બદ બને છે, માયાબદ બને છે. પોતાના સ્વતંત્ર - મુક્ત સ્વરૂપને પામ્યા વિના જીવને યથાર્થ શાંતિ મળી શકે નહીં, તેથી જીવ પોતાની મુક્તિ માટે પ્રયત્નશીલ રહે જ છે, પરંતુ અજ્ઞાન અને અજ્ઞાનરૂપિણી માયામાંથી મુક્ત થવું સરળ નથી, તેથી જ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે ‘ગીતા’માં કહ્યું છે: “મમ માયા દુરતયા।” ‘મારી માયાનો પાર પામવો મુશ્કેલ છે.”

તેથી તે પ્રયત્ન ફળતો નથી. જ્યારે જીવ ભગવાનની શરણાગતિ સ્વીકારે છે ત્યારે તેનો અહંકાર શાંત થાય છે અને અહંકાર શાંત થતાં જ પરમાત્માની કૃપા તેની ચેતનામાં અવતરે છે. પરમાત્માની કૃપાનું સામર્થ્ય અમોઘ છે. પરમાત્માની અમોઘ શક્તિ અજ્ઞાનના બંધનને છેદી નાખે છે અને જીવ મુક્ત થાય છે.

ગજેન્દ્રમોક્ષની કથાનો આવો અધ્યાત્મસંદેશ છે. જે જીવ પોતાની મુક્તિ માટે પરમાત્માની કૃપાની ચાચના કરશે, પરમાત્માનું શરણ સ્વીકારશે તેને પરમાત્મા અવશ્ય સહાય કરશે. ભગવાને પોતે જ ‘ગીતા’માં માનવજાતને તેનું વચન આપ્યું છે. ભગવાન માત્ર ગજેન્દ્ર જ નથી, તેઓ તો સૌના છે.

જે માયાપતિને શરણે જાય છે તે માયારૂપી સાગરને તરી જાય છે - આ અધ્યાત્મપથનું સર્વોચ્ચ સત્ત્વ છે અને આ જ ગજેન્દ્રમોક્ષની કથાનો અધ્યાત્મ સંદેશ છે.

જેમને કાન હોય તેઓ સાંભળો! ■

નિરાકાર એ પ્રકારની ઘટના છે જેમાં આકારનું નિર્ધારણ પ્રચલિત ક્ષેત્રમાં નથી કરાયું. આ એ આકાર છે જેને હજુ સુધી નામ નથી આપી શકાયું. અહીં છે અને નથી એ બંનેની એકસાથે વાત થાય છે. નિરાકાર છે, પણ તેની ઓળખ નથી, નિરાકાર છે પણ તેનું રૂપ નથી, નિરાકાર છે, પણ તે મન-બુદ્ધિ-ઇંદ્રિયની પહોંચની બહાર છે. છતાં પણ તેની ઓળખ તો થઈ ચૂકી છે, તેની અરૂપતા સમજાઈ ચૂકી છે, તેની પ્રતીતિ અનુભવાઈ ચૂકી છે.

તે તર્કથી પર છે છતાં પણ વિચારોની પ્રક્રિયાથી તેને ઓળખી શકાય છે. તે બુદ્ધિગમ્ય સમજના વિસ્તારની બહાર છે છતાં પણ તે નિરાકારને સમજી શકાય છે. અસ્તિત્વના ક્ષેત્રથી પર છે છતાં પણ તેનું અસ્તિત્વ છે. તે સમય અને સ્થળના બંધનથી બાધિત નથી સાથે સાથે તે સર્વત્ર અને સદાય છે. શ્રદ્ધાનો વિષય હોવા છતાં તે વાસ્તવિકતા છે. તે અપ્રાપ્ય હોવા છતાં નિરાકારને પામી શકાય છે. કેટલાક લોકો નિરાકારને કલ્પના ગણે છે, પણ વાસ્તવમાં તે હકીકત છે.

અંધકાર નિમ્નતર માત્રામાં રહેલી પ્રકાશની સ્થિતિ છે - અંધકાર પ્રકાશની એક ચોક્કસ માત્રા છે. પ્રકાશના માપ માટે એકમ નિર્ધારિત થયો છે અંધકારના માપ માટે નહીં. જો અંધકારનું સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ હોત તો તેના માપનો પણ એક એકમ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો હોત. પ્રકાશનું અલ્પપણું એટલે અંધારું. તેના ઉપગ્રાહી દેવામાં આવે ત્યારે જે આકાર વધે તે નિરાકાર.

અભાવ પણ એક રીતે ચોક્કસ પ્રકારના ભાવનું સમર્થન છે. નિરાશા એ આશાના અભાવની પ્રતીતિ છે. સવિકલ્પમાં વિકલ્પની હાજરી છે તો નિર્વિકલ્પમાં વિકલ્પની ગેરહાજરી છે - બંને ધારણા વિકલ્પ આધારિત છે. કેટલીક બાબતોની અસંભવિતતા હોઈ શકે - અર્થાત્ અસંભવિતતા પણ સંભવ છે. આંખ સામે ન હોવું - પ્રત્યક્ષ ન હોવું તે પણ આંખની જ પ્રતીતિ છે. કોઈ પણ બાબતનું ન હોવું તે તેનાથી વિપરીત હોવાપણાનો અભાવ માત્ર છે. આ બધી મનની સૃષ્ટિ છે. નિરાકાર પણ નિર્ધારિત ન થઈ શકે તેવા આકારની સમજ છે.

નિરાકાર પાછળ આકારનું નિષેધ છે. નિરાકાર એટલે જે નિર્ધારિત ન થઈ શકે એવો આકાર. કોઈ પણ અન્ય આકાર પર આંગળી મૂકી તેને નિરાકાર સાથે સરખાવી ના શકાય. નિરાકારનો નિર્ધારિત આકાર ન હોવાથી તેમાં વિકૃતિ સંભવ નથી. નિરાકારની ધારણા પ્રમાણે તેમાં વધઘટ પણ સંભવ નથી. નિરાકારની સ્થિતિમાં કોઈ પણ પ્રકારનું મિશ્રણ કે અલગાવ પણ શક્ય ન બને. નિરાકાર અમાપ રહે, અખંડ રહે, નિર્વિકાર રહે, નિર્વિકલ્પ રહે - જેને કારણે તે નિત્ય બની રહે. અન્ય દરેક હવાનો આકાર નથી, પણ જ્યારે તે કોઈ પાત્રની અંદર હોય ત્યારે તેટલી હવા તે આકાર ધારણ કરી લે છે, પણ તેનાથી કંઈ સમગ્ર હોવાનો આકાર સૂચિત ન થઈ શકે. ઈશ્વરના નિરાકાર અને સાકાર સ્વરૂપ વચ્ચેનો સંબંધ કંઈક આ પ્રકારનો છે. ગીતામાં જ જણાવ્યા પ્રમાણે, વ્યક્તિ જે કોઈ સ્વરૂપે ઈશ્વરની આરાધના કરે ઈશ્વર તે સ્વરૂપ માટેની શ્રદ્ધાને દૃઢ કરે. અર્થાત્ સાકારની આરાધનામાં આકાર ઘણા હોઈ શકે. જેવું પાત્ર, હવા તેઓ આકાર ધારણ કરે. જેવી શ્રદ્ધા, જેવી રૂચિ ઈશ્વર તેને સાકાર ધારણ કરે - પણ એ તો તે તો અવિત્ય નિરાકાર હોય - સમગ્ર હવા સમાનતાથી સર્વત્ર હયાત હોય. નિરાકારનો આકાર શ્રદ્ધા મુજબ સ્થાપિત થાય. આવો આકાર પ્રાપ્ત થતાં નામ-રંગ-રૂપ પણ જોડાઈ જાય, પણ એ તો તેમનું હેમ હોય - એટલે તો

નિરાકાર

નિરાકારતા જ સ્થાપિત રહે. ગણિતની ભાષામાં અનંત એ એક કલ્પના છે, હકીકત નથી. અનંતનો આંકડો ક્યારેય લખી ન શકાય. અનંતની માત્રા માત્ર વૈચારિક છે, તે અસ્તિત્વમાં ન આવે એવી ઘટના છે. ગણિતની જ પરિભાષા પ્રમાણે જેનું અસ્તિત્વ શક્ય ન હોય તેને ‘શૂન્ય’ કહેવાય. તે સમજ પ્રમાણે અનંત શૂન્ય છે, પણ શૂન્ય અનંત નથી. આજ તકને શ્રદ્ધાપૂર્વક નિરાકાર-સાકારના સમીકરણ સાથે જોડવામાં આવે તો તેમ કહી શકાય કે નિરાકાર સાકાર છે, પરંતુ સાકાર તે અર્થમાં નિરાકાર નથી. પરિસ્થિતિ રસપ્રદ છે, જટિલ નથી.

ગીતામાં કહેવામાં આવ્યું છે કે દેહધારી દ્વારા અવ્યક્ત, નિર્ગુણ, નિરાકાર સ્વરૂપની સાધના વધુ કષ્ટદાયક રહે છે - માનવી માટે અવ્યક્તની ગતિ મુશ્કેલ છે. અવ્યક્ત પર ચિત્તનું સંધાન મુશ્કેલ છે. અવ્યક્તની પ્રકૃતિ પણ અવ્યક્ત રહેતી હોવાથી ધ્યાન ટેકવવા માટે કોઈ આધાર નથી મળતો. અવ્યક્તની ઓળખ બંધાતી ન હોવાથી, એક વાર અવ્યક્તની પ્રતીતિ થાય તો પણ તે પ્રતીતિ અવ્યક્તની જ છે, તેવો વિશ્વાસ બેસતાં વાર લાગે છે. માનવી જ્યારે સામે દેખાય તેને જ સત્ય તરીકે સ્વીકારવા તૈયાર હોય છે. અવ્યક્ત પર ચિત્તનું સંધાન મુશ્કેલ છે. નિરાકારની ઉપાસના, આથી જ, સૌથી કઠિન કહેવાય છે - કોઈ વિરલા જ તે માર્ગે જઈ શકે.

નિરાકારને શુદ્ધ-અશુદ્ધ, પવિત્ર-અપવિત્ર, સત્ય-અસત્ય જેવા દ્વંદ થકી પણ ન સમજી શકાય. નિરાકારમાં - અવ્યક્તમાં તો એક રીતે જોતાં સત્યનો પણ છેદ ઊઠી જાય છે, કારણ કે સત્ય સમજી શકાય તેવી ઘટના છે અને તેટલા જ માટે ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ દ્વારા કહેવાયું હશે કે હું સત્ય છું અને અસત્ય પણ છું. વિશાળ પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોતાં જણાશે કે નિરાકારને કોઈ પણ પ્રકારનું શીર્ષક આપી શકાતું નથી. જેમ તે આકારથી પર છે તેમ દરેક શબ્દ અને તેના અર્થથી પણ પર છે. એટલા જ માટે નિરાકારની સમજ સ્થાપવા માટે અસંખ્ય શબ્દો પ્રયોજાય છે - કોઈ એક શબ્દ કે શબ્દ - સમૂહથી તેની ઓળખ બાંધવી અશક્ય છે - અસંભવ છે.

વ્યવહારુ વાત કરીએ તો, નિરાકારની ધારણા સમાજને ખંડિત થતી અટકાવી શકે. અહીં દરેક વ્યક્તિ પોતાના આકાર પ્રત્યે અપાર શ્રદ્ધા રાખી શકે, પણ વ્યક્તિ કે સમાજનો તે કે વર્ગને કોઈ આકાર માટે અતિશય જોડાણ અનુભવે ત્યારે અન્ય શ્રદ્ધાની અસ્વિકૃતિનો ભાવ પ્રબળ પણ બને અને ક્યાંક તે શ્રદ્ધાની બાદબાકી કરવા માટે પ્રયત્ન પણ જોવા મળે. સંસાર માટે આ અનિરચનીય ઘટના કીશકાય. સાથે સાથે જો આનું તીવ્ર જોડાણ નિરાકારતા માટે હોય તો તે પણ એટલું જ જોખમી ગણાય. નિરાકારની ધારણા સામાજિક સુદૃઢયતા લાવી શકે, જો તેને તે રીતે આલેખવામાં આવે તો. નિરાકારને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજનાર વ્યક્તિ ક્યારેય અન્યનો વિરોધ ન કરી શકે.

નિરાકાર છે તેથી તેનાં વિવિધ સાકાર સ્વરૂપ સંભવી શકે છે. નિરાકાર છે તેથી તે બાધિત નથી. નિરાકાર છે તેથી તે સ્વતંત્ર છે - કોઈ પણ પ્રકારની પરિસ્થિતિ સાથે તેની તાદાત્મયતા નથી. નિરાકાર હોવાને કારણે તે અપાર સંભાવનાઓથી ભરપૂર છે. તેને હજાર નામ આપી શકાય છે. દૃશ્ય જગતમાં તે સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે સર્વત્ર હાજર હોવા છતાં તે દૃશ્યમાન નથી. સૃષ્ટિના દરેક કણમાં તેની હાજરીની સાક્ષી હોવા છતાં તે બધાથી પર છે. કોઈ પણ પ્રકારની ભૌતિક, સૂક્ષ્મ કે કારણ સૃષ્ટિમાં તેનું નિર્ધારણ થઈ શકતું નથી. સાચા જ અર્થમાં નિરાકારતા તેનો આકાર છે.

(ગતાંકથી ચાલુ)

દેવગુરુ બૃહસ્પતિ કેલાસ પહોંચે છે અને ભગવાન શિવને અરજ કરે છે કે, ‘દુકાળ અને અનાવૃષ્ટિથી પૃથ્વીવાસીઓ ત્રસ્ત છે, દેવરાજ ઇંદ્રને દોષમાફી આપી મુક્ત કરો જેથી સ્વર્ગનું સંચાલન વ્યવસ્થિત પાર પાડી શકાય.’ તેમને સમજાવતાં ભગવાન શિવ કહે છે, ‘પ્રાયશ્ચિત અને તપસ્યા પૂર્ણ કર્યા વગર કોઈ પણ દેવ દોષમુક્ત થઈ શકે નહીં, તમારે સ્વર્ગના સિંહાસન પર એવા પુણ્યાત્માને બેસાડવા પડશે.’ તેવો પુણ્યશાળી આત્મા કોણ છે તેવું પુછતાં ભગવાન શિવ તેમને કહે છે કે, ‘કુરુવંશી મહારાજા નહુશ, તેમની પાસે જઈ તેમને સ્વર્ગાધિપતિ બનવા વિનંતી કરશો તો તેઓ તૈયાર થશે.’ દેવગુરુ બૃહસ્પતિની વિનંતીને માન આપી કુરુવંશી રાજા નહુશ સ્વર્ગલોક આવી રાજગાદી સંભાળી લે છે. પ્રખર શિવભક્ત અને કુરુવંશી રાજા નહુશ દેવરાજ ઇંદ્રની ગાદી સંભાળ્યા બાદ તેઓ પણ ધર્મપથથી વિમુખ થાય છે અને તેઓ દેવી સચિના આકર્ષણમાં બંધાઈ જાય છે. દેવરાજ નહુશ દેવી સચિ પાસે પહોંચે છે ને કહે છે, ‘હું દેવરાજ નહુશ તમને મારી પત્ની બનાવવા ઉત્સુક છું. શું મારી દરખાસ્ત તમે સ્વીકારશો?’ દેવી સચિ ફક્ત દેવરાજ ઇંદ્રને જ પોતાના સ્વામી માનતાં હોવાથી દેવી સચિ દેવરાજ નહુશ સામે એક શરત મૂકે છે કે જો તમે મારા નિવાસે તમારા મહેલથી પાલખીમાં આવો, પણ એ પાલખી સપ્તઋષિઓએ ઊંચકેલી હોવી જોઈએ.’ દેવરાજ નહુશના આદેશ પર સપ્તઋષિ પાલખીની વ્યવસ્થા કરે છે અને તેમને બેસાડી દેવી સચિના નિવાસસ્થાને લઈ જવા પ્રસ્થાન કરે છે. અધીરા દેવરાજ નહુશ કોધિત થઈ કહે છે, ‘તમે બહુ ધીમે ધીમે ચાલો છો, હે સપ્તઋષિઓ હું તમને આદેશ આપું છું કે સર્પ ગતિથી ચાલો, નહીં તો હું તમને દંડિત કરીશ.’ આટલું સાંભળતા જ કોધિત ઋષિ વશિષ્ઠ શ્રાપ આપતાં દેવરાજ નહુશ સર્પ બની જાય છે અને પાતાળલોકમાં નિવાસ કરે છે.

ફરી સ્વર્ગ તેના રાજા વગર નિરસ થઈ જાય છે. ભગવાન શિવની આજ્ઞાથી દેવરાજ ઇંદ્ર માનસરોવરમાં એક મોટા કમળની નાળમાં

.....

તીર્થ કોને કહેવાય? પવિત્ર નદીનો ઘાટ કે રંગમ. ઋષિઓ દ્વારા સેવાયેલું જળ અને ગુને તીર્થ કહેવાય. તમામ ધર્મ-પંથ-સંપ્રદાયોના ઈશ્ટ-આરાધ્ય દેવ દેવીઓનાં મંદિરો, મઠ, હવેલી, આશ્રમ, ધર્મસ્થાનકો, સંતસ્થાનકો - કેલાશથી કન્યાકુમારી, ઓખાથી આસામ... હિમાલયથી રામેશ્વર, શેવ ધર્મમાં- દ્રાદશ જ્યોતિર્લિંગ, વૈષ્ણવ પરંપરામાં - દ્વારિકાથી જગન્નાથપુરી અને શાકત સંપ્રદાયમાં-બાવન શાકતપીઠોને તીર્થ તરીકેનું સ્થાન-માન અપાયું છે.

જ્યાં જવાથી મન અને શરીર પવિત્ર બને, આપણે આત્મા દિવ્ય તત્ત્વ તરફ આકર્ષાય. કોઈ અગમ્યની અનુભૂતિ જે સ્થળે જવાથી થાય તેવું સ્થાન તે તીર્થ. ‘તીર્થ’ એટલે પવિત્ર ને સુંદર સ્થાન. સંસ્કૃત સાહિત્યમાં ‘તીર્થ’ શબ્દ ના; તરી જવા માટેનું સુગમ સ્થાન. ઘાટ, આરો, ઓવારા વગેરે અર્થો અપાયા છે. પ્રાચીન સમયમાં સાગર, સરિતા, સરોવર, વાવ, કૂવા, તળાવ, કુંડ વગેરે જળાશયોને કાંઠે જ તીર્થો રહેતાં એટલે આવાં પવિત્ર સ્થળો વિશે ‘તીર્થસ્થાન’ શબ્દ પ્રચલિત બની ગયો છે. અને વાત પણ ખરી છે. સંસાર સાગરને પાર કરવા માટે જે સ્થાન વિશેષ સહાયક બની શકે એવું હોય, સુગમ હોય, માર્ગદર્શકરૂપ હોય તેને આપણે ‘તીર્થસ્થળ’ કહી શકીએ.

આપણાં શાસ્ત્રો-પુરાણોમાં પ્રાચીન તીર્થસ્થાનો વિશે માહાત્મ્યો દર્શાવવાની પરંપરા ખૂબ જૂના સમયથી ચાલી આવી છે. ધર્મગ્રંથોમાં આવાં સ્થળો વિશે અપાયેલું માહાત્મ્ય લોકસમુદાયને યાત્રા-પ્રવાસ માટે માર્ગદર્શન રૂપ થઈ પડે એ રીતે ધર્મ અને અધ્યાત્મના રંગે રંગીને રજૂ કરવામાં આવતું. ભારતની ચારે દિશાઓમાં આવેલાં પુરાણ પ્રસિદ્ધ પવિત્ર સ્થાનોનો મહિમા અને ચારધામ, સાત પવિત્ર નદીઓ, પાંચ સરોવરો, પાંચ પિતૃતીર્થ, સાત મોક્ષપુરીઓ, બાર જ્યોતિર્લિંગ, સાત પર્વત, ચૌદ પ્રયાગ, એકાવન શક્તિપીઠો, ચાર મઠ, ચોરાસી બેઠકો વગેરે સ્થળો વિશેનું માહાત્મ્ય આપણા ધર્મગ્રંથોમાં ખાસ્સો એવો ભાગ રોકે છે. આપણે ત્યાં એક જ તીર્થસ્થાનકમાં

દેવરાજ ઇંદ્રની કુરૂપતા દૂર કરો, જેથી એ ફરી સ્વર્ગની ગાદી સંભાળી શકે

સમાઈ શકે તેટલું શરીર કૃષ કરી નાળમાં બેસી આરાધના કરે છે. દેવરાજ ઇંદ્રની આરાધનાનો સ્વર વૈકુંઠલોક અને બ્રહ્મલોક સુધી પહોંચે છે.

માતા સરસ્વતી: ‘સ્વામી આ સ્વર તો દેવરાજ ઇંદ્રનો છે, તેમની આરાધના હવે પૂર્ણ થશે એવું લાગી રહ્યું છે.

બ્રહ્મદેવ: ‘હા દેવી, દેવરાજ ઇંદ્રની આરાધના તો હવે પૂર્ણ થઈ જવી જોઈએ, પણ ભગવાન શિવ પોતે આરાધના કરી રહ્યા હોવાથી તેઓ દેવરાજ ઇંદ્રનો સ્વર સાંભળી રહ્યા નથી.’

માતા સરસ્વતી: ‘સ્વર્ગ દેવરાજ વગર નિરસ છે અને પૃથ્વીવાસીઓ અસુરગણોના આતંકથી ત્રસ્ત છે. બ્રહ્મદેવ તમારે આગેવાની લઈ ભગવાન શિવની કૃપાથી દેવરાજ ઇંદ્રને ફરી સ્વર્ગના સિંહાસન પર આરૂઢ કરવા જોઈએ.

બ્રહ્મદેવ અને માતા સરસ્વતી તુરંત વૈકુંઠલોક પહોંચે છે.

ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ: ‘બ્રહ્મદેવ અને દેવી સરસ્વતી બંને એકસાથે વૈકુંઠલોક ખાતે પધાર્યા, નક્કી કોઈ આયોજન લાગે છે.’

બ્રહ્મદેવ: ‘ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ તમે તો અંતર્યામી છો, તમને ખબર જ છે કે દેવરાજ ઇંદ્ર માનસરોવર ખાતે એક મોટા કમળની નાળમાં સમાઈ શકે તેટલું શરીર કૃષ કરી નાળમાં બેસી આરાધના કરી રહ્યા

છે જુઓ તેમનો સ્વર અહીં પણ ગુંજી રહ્યો છે, હવે સમય થઈ ગયો છે ભગવાન શિવે તેમને વરદાન આપવું જોઈએ.

માતા સરસ્વતી, બ્રહ્મદેવ, માતા લક્ષ્મી અને ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ કેલાસ પહોંચે છે. તેમને જોઈ શિવગણો તેમનો જયજયકાર કરવા માંડે છે. એ સ્વરથી ભગવાન શિવની આરાધનામાં ખલેલ પડતાં ભગવાન શિવ કોધિત થાય છે. માતા સરસ્વતી, બ્રહ્મદેવ, માતા લક્ષ્મી અને ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુને તેમની સમક્ષ ઊભેલાં જોઈ ભગવાન શિવનો ક્રોધ શાંત થાય છે.

બ્રહ્મદેવ: ‘અહીંથી અમારા લોક સુધી દેવરાજ ઇંદ્રની આરાધનાનો સ્વર ગુંજતાં અમે આપને વિનંતી કરીએ છીએ કે દેવરાજ ઇંદ્રને વરદાન આપી તેમની કુરૂપતા દૂર કરો, જેથી તેઓ ફરી સ્વર્ગની ગાદી સંભાળી શકે.

ભગવાન શિવ: ‘અવશ્ય.’

ત્રિદેવ-ત્રિદેવીઓ સાથે માનસરોવર પહોંચે છે.

ભગવાન શિવ: ‘દેવરાજ ઇંદ્ર આંખ ખોલો, જુઓ સ્વર્ગ તમારી આગેવાનીની પ્રતીક્ષા કરી રહ્યું છે.’

ભગવાન શિવનો સ્વર સંભળતાં દેવરાજ ઇંદ્ર જુએ છે કે તેમની કુરૂપતા દૂર થઈ ગઈ છે અને તેમની સમક્ષ ત્રિદેવ-દેવીઓ સાથે હાજર છે. દેવરાજ ઇંદ્ર ત્રિદેવ અને દેવીઓના આશીર્વાદ લઈ સ્વર્ગલોક તરફ પ્રયાણ કરે

છે. સ્વર્ગ પહોંચતાં જ દેવી સચિ તિલકથી તેમનું સ્વાગત કરે છે અને અન્ય દેવગણ તેમનો જયજયકાર કરે છે.

સમયનું વહેણ આગળ વધી રહ્યું છે. પૃથ્વીલોક, બ્રહ્મલોક, વૈકુંઠલોક અને સ્વર્ગલોકમાં દેવતાઓ પ્રસન્નતાથી નિવાસ કરતા હોય છે. એક દિવસ પૃથ્વીલોકથી ‘ઓમ બ્રહ્મદેવતાય નમઃ’નો સ્વર બ્રહ્મલોક, સ્વર્ગલોક અને વૈકુંઠલોક સુધી પહોંચવા માંડે છે. આવો સ્વર સંભળતાં દેવતાઓમાં ભયની લાગણી પ્રસરી જાય છે, બધા એકબીજાને પૂછવા માંડે છે કે આ સ્વર કોનો છે.

માતા સરસ્વતી: ‘સ્વામી આ કોઈ અસુર તમારી આરાધના કરી રહ્યો છે. એ કોણ છે? અને તેનો સ્વર અહીં સુધી ગુંજવા લાગ્યો કે એટલે હવે તમારે વરદાન આપવું પડશે.’

બ્રહ્મદેવ: ‘અવશ્ય દેવી, હું તુરંત પૃથ્વીલોક જઈ રહ્યો છું, દુર્ગમાસુરને વરદાન તો આપવું જ પડશે.

બ્રહ્મદેવ: ‘દુર્ગમાસુર, માગો તમને શું જોઈએ છે?’

દુર્ગમાસુર: પરમપિતા જો તમે વરદાન જ આપવા માગતા હો તો એવું વરદાન આપો કે, ‘કોઈ પણ દેવતાનાં અજ્ઞ કે શસ્ત્ર કે તેઓ મારો વધ નહીં કરી શકે.’

બ્રહ્મદેવ: ‘તથાસ્તુ’

બ્રહ્મદેવનું વરદાન મળતાં જ ગેલમાં આવી જાય છે અને પૃથ્વીવાસીઓ પર અત્યાચાર કરવાની શરૂઆત કરે છે. એ સાંભળીને જ દેવગણો કંપિત થવા લાગ્યા. દુર્ગમાસુર બળથી ચારેય વેદનો સ્વામી બની ગયો. વેદોના અદૃશ્ય થવાથી પૃથ્વીલોક પર વૈદિક ક્રિયાઓ નષ્ટ થવા લાગી. એ સમયે બ્રાહ્મણો અને દેવતાઓ પણ દુરાચારી થઈ ગયા. કોઈ જગ્યાએ ન તો દાન દેવાય છે, નથી અત્યંત ઉગ્ર તપ થતું. ન યજ્ઞ થતા હતા કે ન હોમ-હવન. આનું પરિણામ એ આવ્યું કે પૃથ્વી પર ઘણાં વરસો સુધી વરસાદ જ ન પડ્યો. ત્રણે લોકમાં હાહાકાર મચી ગયો. બધા દુઃખી થઈ ગયા. બધાને ભૂખ-તરસનું કષ્ટ સતાવવા લાગ્યું. કૂવા, વાવડી, સરોવર, નદીઓ અને સમુદ્રો પણ જળરહિત થઈ સુકાઈ ગયાં.

(ક્રમશઃ)■

સંતવાણીમાં જંગમ તીરથ

અનેક ધર્મ-પંથ-સંપ્રદાય કે ફાંટાનાં ધર્મસ્થાનકો સાવ અડોઅડ ઊભાં હોય એવું જોવા મળે છે. અને એ કારણે તમામ જાતિ-કર્મ કે વર્ણના લોકો જુદા-જુદા ધર્મ-પંથો વિશે માહિતગાર બને છે. સંતોની જગ્યાઓમાં નાત-જાતના ભેદ ભાવ વિના જીવમાત્રને પ્રવેશ તથા રહેવા-જમવાની સગવડ મળે છે, આ કારણે સમગ્ર દેશમાં એક પ્રકારની ભાવનાત્મક એકતા સર્જવાનું કાર્ય આ તીર્થસ્થળો-યાત્રા ધામો કરતાં હોય એવું લાગે છે. નાના મોટા એક એક યાત્રાધામ પાછળ ઇતિહાસના લાંબા પટને વિસ્તરતી પૌરાણિક કથાઓ, દંતકથાઓ અને લોકમાન્યતાઓની સુવિશાળ પરંપરા આજ સુધી જીવંત રહી શકી છે. તેનું ખરું શ્રેય ભારતની ખાસ કરીને સૌરાષ્ટ્રની સંતસંસ્કૃતિને ફાળે જાય છે. ‘સાધુ તો ચલતા ભલા’ ની નેમ રાખીને આપણા ઋષિ-મુનિ-ભક્તોએ ઠેકઠેકાણે અધ્યાત્મ ચિંતનની મશાલો ચેતાવી છે.

પણ આપણા લોકસંતો દ્વારા આપણી સંતપરંપરામાં તો એમ ગવાતું રહે છે કે- ‘અડસઠ તીરથ સંતને ચરણે..’ ભીદ સિદ્ધ સરહુપ્પાએ ગાયું છે: ‘કિન્તલ તિત્થ તપોવણ જાઈ, મોકરવ કિ-લખઈ પાણી નહાઈ..’ (તીરથયાત્રા કરવાથી, તપોવનમાં તપ કરવાથી કે જળમાં સ્નાન કરવાથી શું મોક્ષ મળી જાય છે?)

અગિયારમી સદીના જૈન મુનિ રામસિંહ કહે છે: ‘તિત્થઈ તિત્થ ભમેહિ વઢ ધોયઉ

ચમ્મુ જલેણ એહુ મણુ કિમ ધોએસિ તું હું મઈલઉ પાવમલેણ..’ (અરે મૂરખ! તીરથનાં તીરથ તું ભમ્યો, ચામડાની કાપાને પવિત્ર જળથી સ્નાન કરાવતો રહ્યો પણ તારી અંદરના પાપોથી મલિન થયેલા મનને કેવી રીતે પવિત્ર કરીશ? કેમ ધોઈશ?..)

નાથ સિદ્ધ ગોરખનાથજી તો એમ ગાતા રહે કે- ‘દેવળ જાત્રા સુંનિ જાત્રા, તીરથ જાત્રા પાણી, અતીત જાત્રા સુકળ જાત્રા. બોલે અમરિત વાંણી..’ (મંદિરોની યાત્રા તો શૂન્ય હોય છે, એનાથી કશું જ પ્રાપ્ત ન થાય, અને તીર્થયાત્રાઓ હોય પાણી જેવી. ભૂતકાળની યાત્રા જ- જનમોજનમની સાધનાની સ્મૃતિની યાત્રા જ સફળ યાત્રા કહેવાય. જે અમૃત વાણીને જન્મ આપે છે.)

કબીર સાહેબ આ બહારની યાત્રા વિશે શું કહે છે?

‘મનમેં મૈલા તીરથ નહાવે, તિનિ વૈકુંઠ ન જાનાં..’

‘મન મથુરા, દિલ દ્વારકા, કાયા કાશી જાણ, દસમ દુવારા દેહુ રા, તા મેં જ્યોતિ પિછાંણ..’

‘મથુરા જાવે દ્વારકા, ભાવે જાવે જગન્નાથ, સાથ સંગતિ હરિ ભજન બિન, કછુ ન આવે હાથ..’

ચરણદાસજીએ ગાયું છે: ‘ઘટમેં તીરથ કર્યો ન નહાયો? ઈત ઉત ડોલો પથિક બનેહી ભરમિ ભરમિ કર્યો જનમ ગંવાવો ?

ઘટમેં... ગોમતી કરમ સુકારજ કીજે, અધરમ મેલ છુટાવો, શીલ સરોવર હિત કરી ન્હૈયે, કામ અગિનકી તપન બુઝાવો... રેવા સોઈ ક્ષમાકો જાનો, તા મેં ગોતા લીજે તનમેં કોથ રહન નહીં પાવે, ઈસી પૂજા બિત દૈ કીજે સત જમુના, સંતોષ સરસતી, ગંગા ધીરજ ધારો જૂઠ પટકિ નિર્લોભ હોય કરી, સભહી બોજા સિરસૂં ધારો દયા તીરથ કર્મનાશા કહિયે, પરસૈ બદલા જાવે ચરણદાસ જી શુકદેવ કહત હૈ ચોરાશીમેં ફિર નહીં આવે...’

ગણપતરામ નામના સંતકવિ કહે છે: ‘તન તરવેણીમાં તીરથ મોહું, નિરમળ મન જે નહાય પ્રાગ પાંદડે પોઠ્યા પરિબ્રહ્મ, દેવમેં દરશન થાય...’

આપણે ત્યાં લોકભજનિકો તો કાયમ ગાતા રહે છે- ઘટમાં ગંગા ઘટમાં કાશી, ઘટમાં ગોકુળિયું ગામ, મારે નથી જાનું તીરથધામ... અડસઠ તીરથ સંતના ચરણે, ગંગા જમુના રેવા...આનંદ મંગલ કરું આરતી, હરિ ગુરુ સંતની સેવા... ■

મેરથન મેજિક: મુંબઈ આખું પરોઢિયે જ જાગી ગયું, એશિયાની સર્વશ્રેષ્ઠ રેસની ૨૦મી સીઝનમાં ૬૨,૦૦૦ રનર્સ દોડ્યા

મેરથનના રનર્સ અને કેશિંગ દિવ્યાંગો

સૌપ્રથમ ખો-ખો વર્લ્ડ કપમાં ભારતીય મહિલા ટીમ ચેમ્પિયન

નવી દિલ્હી: પાટનગર દિલ્હીમાં ભારતની મહિલા ટીમ સૌથી પહેલા ખો-ખો વર્લ્ડ કપમાં ચેમ્પિયન બની છે. આજે ફાઇનલમાં ભારતીય ટીમે નેપાળને ૭૮-૪૦થી હરાવ્યું હતું. નેપાળની સરખામણીમાં ભારતીય ખેલાડીઓ ઝડપ, વ્યૂહરચના અને ચપલતાની બાબતમાં ચડિયાતી પુરવાર થઈ હતી. એ રીતે, ભારતે આસાનીથી વિજય મેળવી લીધી હતી.

ભારતીય કેપ્ટન પ્રિયંકા ઇન્ગ્લે તેના સર્વશ્રેષ્ઠ ફોર્મમાં હતી. તેના નામે વારંવાર ટચ પોસ્ટ લખાયા હતા. નેપાળની બી. સમઝાનાએ પ્રિયંકાને ફાઇનલની બહાર કરી હતી, પણ એ તબક્કે બી. ચૈત્રાએ જવાબદારી સંભાળી હતી અને ભારતીય ટીમને મુસીબતમાંથી ઉગારી લીધી હતી. ચૈત્રા ખાસ કરીને ડ્રીમ રન નામના રાઉન્ડમાં છવાઈ ગઈ હતી અને તેને કારણે જ ભારતીય ટીમનો સ્કોર ૭૮ સુધી પહોંચી શક્યો હતો અને ભારત સૌપ્રથમ ખો-ખો વર્લ્ડ કપનું વિજેતા બન્યું હતું.

ગ્રૂપ સ્ટેજમાં ભારતે સાઉથ કોરિયા, ઇરાન, મલેશિયાને હરાવ્યા બાદ ક્વાર્ટરમાં બાંગ્લાદેશને અને સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે જવલંત વિજય મેળવ્યો હતો.

ઢાકાની અદાલતે બહાર પાડેલા વૉરન્ટમાં કહ્યું, ‘ફિકેટર શાકિબની ધરપકડ કરો’

ઢાકા: બે બેન્ક ચેક બાઉન્સ થવાના કિસ્સામાં ઢાકાની ઓડિશનલ ચીફ મેટ્રોઅદાલતે બાંગ્લાદેશના ઓલરાઉન્ડર અને દેશના ભૂતપૂર્વ શાસક પક્ષ અવામી લીગના સંસદસભ્ય શાકિબ અલ હસનની ધરપકડ કરવા માટે વૉરન્ટ બહાર પાડ્યું છે. ગયા વર્ષે બાંગ્લાદેશમાં રાજકીય ક્રાંતિ થયા પછી શાકિબ દેશમાં પાછો નથી આવ્યો. પદભ્રષ્ટ વડા પ્રધાન શેખ હસીના દેશ છોડી જવા મજબૂર થયા અને પગલે શાકિબના જાનનું

જોખમ પણ વધી ગયું છે. અદાલતે જણાવ્યું હતું કે શાકિબ કે જે એક કૃષિ વિષયક કંપનીનો ચેરમેન પણ છે તે બે બાઉન્સ થયેલા ચેકને લગતા કે સમાં અદાલતમાં હાજર થવામાં નિષ્ફળ ગયો છે. બાંગ્લાદેશના ગ્રેટેસ્ટ-એવર ફિકેટર તરીકે ઓળખાતો શાકિબ છેલ્લી મેચ ગયા વર્ષે કાનપુરમાં ભારત સામેની ટેસ્ટમાં ૨૫મો હતો. ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી તેની અંતિમ ટૂર્નામેન્ટ બની રહેશે એવી સંભાવના છે.

ટાટા મુંબઈ મેરથનને મળ્યા નવા વિદેશી ચેમ્પિયનો

ગુજરાતની નિરમા ઠાકોર ફરી વિજેતા, સોનિકા પરમાર બીજા નંબરે પાટાણી નિરમા કહે છે, ‘શૂઝમાં થોડી તકલીફ થઈ, પરંતુ સંકલ્પશક્તિ અને ઈશ્વરમાં રહેલી શ્રદ્ધાએ ફરી જિતાડી’

મુંબઈ: ટાટા મુંબઈ મેરથન (ટીએમએમ)ને પુરુષ અને મહિલા, બન્ને વર્ગમાં નવા ચેમ્પિયન મળ્યા છે. ટીએમએમનું આ ૨૦મું વર્ષ છે અને એમાં ગઈ કાલે ૪૨.૧૯૫ કિલોમીટરની મુખ્ય દોડ (કુલ મેરથન)માં પુરુષ વર્ગનું ટાઇટલ પૂર્વ આફ્રિકાના એરીટ્રીયા નામના સાવ અજાણ્યા અને ટચૂકડા દેશના રનર બેહાન ટેસ્ફેએ જીતી લીધું હતું. મહિલાઓની કુલ મેરથન કેન્યાની જોન્સ ચેપ્કોચેટેલે જીતી લીધી હતી. હજારો મુંબઈકર એશિયાની નંબર-વન તેમ જ વિશ્વની આ પ્રતિષ્ઠિત મેરથનમાં દોડ્યા હતા અને હજારો લોકોએ શહેરના વિવિધ માર્ગો પરથી તેમ જ ઇમારતોમાંથી એ પ્રત્યક્ષ નિહાળી હતી. ભારતીયોમાં અનિશ થાપા પુરુષોમાં અને ગુજરાતની નિરમાબેન ઠાકોરે મહિલાઓની રનર્સમાં પ્રથમ સ્થાન મેળવ્યું હતું. નિરમાબેન ૨૦૨૪માં પણ જીતી હોવાથી તેણે ભારતીય મહિલાઓમાં પ્રથમ સ્થાન ડિફેન્ડ કર્યું છે. સોનિકા પરમાર બીજા નંબરે અને સોનમ ત્રીજા નંબરે રહી હતી.

મેન્સ ક્રેટગરીના વિજેતાને ૫૦,૦૦૦ ડૉલર (અંદાજે ૪૪ લાખ રૂપિયા) અને વિમેન્સ ક્રેટગરીની વિજેતાને ૫૦,૦૦૦ ડૉલર (૪૪ લાખ રૂપિયા)નું પ્રથમ મળ્યું હતું. બીજા નંબરે આવનાર વિજેતાને ૨૫,૦૦૦ ડૉલર અને ત્રીજા નંબરના વિજેતાને ૧૫,૦૦૦ ડૉલરનું ઇનામ મળ્યું હતું.

નવાઈની વાત એ છે કે બન્ને વર્ગનાં ડિફેન્ડિંગ ચેમ્પિયનો ઇથોપિયાનાં લેમી બેહાનુ તથા અંબરાશ પહેલા ત્રણ સ્થાનમાં પણ નહોતાં આવી શક્યાં. ખાસ કરીને લેમી મુંબઈ મેરથનમાં વિજેતાપદની હેટ-ટ્રિક નોંધાવવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો. પુરુષોના ચેમ્પિયન ટેસ્ફેએ ૪૨.૧૯૫ કિલોમીટરનું અંતર બે કલાક, ૧૧ મિનિટ, ૪૪ સેકન્ડના સૌથી ઓછા સમયમાં પૂરું કરીને પ્રથમ સ્થાન હાંસલ કર્યું હતું. તેનું આ પહેલું જ કુલ મેરથન ટાઇટલ છે. ટાટા મુંબઈ મેરથન વર્લ્ડ અંથેલેટિક્સ ગોલ્ડ લેબલ રોડ રેસ તરીકે ઓળખાય છે. નવાઈની વાત એ છે કે એરીટ્રીયા દેશનો જ દોડવીર મેહાલી કેસેટે (૨:૧૧:૫૦) બીજા નંબરે આવ્યો હતો, જ્યારે ઇથોપિયાનો ટેસ્ફાયે ડેમેકે (૨:૧૧:૫૬) ત્રીજા સ્થાને રહ્યો હતો.

મહિલાઓની કુલ મેરથન જીતનાર કેન્યાની જોન્સ ટેલેએ ૪૨.૧૯૫ કિલોમીટરનું અંતર બે કલાક, ૨૪ મિનિટ, ૫૬ સેકન્ડના બેસ્ટ ટાઇમિંગ સાથે જીતી લીધું હતું. બાહરિનની શિટાચે એશેટ (૨:૨૫:૨૮) બીજા નંબરે અને ઇથોપિયાની મેડિના ડેમે આર્મિનો (૨:૨૭:૫૮) ત્રીજા નંબરે આવી હતી.

પાટણ તાલુકાના હાજીપુરની નિરમાબેન ઠાકોરે ૪૨.૧૯૫ કિલોમીટરનું અંતર બે કલાક, ૫૦ મિનિટ, ૪૪ સેકન્ડનાં પૂરું કર્યું હતું. જોડે ગયા વર્ષે તેણે આ દોડ ૨:૪૭:૧૧ના ટાઇમિંગ સાથે પૂરી કરી હોવાથી આ વખતે તેણે ત્રણ મિનિટ જેટલો વધુ સમય લીધો હતો. નિરમાબેને સોનિકાને ૪૮

કુલ મેરથનમાં ચેમ્પિયન પુરુષો બેહાન ટેસ્ફે, મેહાલી કેસેટે, ટેસ્ફાયે ડેમેકે તેમ જ ચેમ્પિયન મહિલાઓ જોન્સ ટેલે, શિટાચે એશેટ, મેડિના ડેમે આર્મિનો.

કુલ મેરથનમાં વિજેતા ભારતીય પુરુષો અનિશ થાપા, માન સિંહ, ગોપી થોનાકલ તેમ જ વિજેતા મહિલાઓ નિરમાબેન ઠાકોર, સોનિકા પરમાર, સોનમ. (અમય ખરડે)

હાફ મેરથનમાં વિજેતા પુરુષો સાવન બારવાલ, હરમનજોત તથા કાર્તિક કરકેરા તેમ જ વિજેતા મહિલાઓ સ્ટેવિઝન ડોલ્કર, સ્કામી લાન્ડે તથા તાશી લેંડન.

સેકન્ડથી હરાવી હતી અને એકંદરે ૧૬મા સ્થાને રહ્યા બાદ (મેરથનના અંત બાદ) પત્રકારોને કહ્યું હતું કે ‘ગયા વર્ષની જેમ હું આ વખતે સાડું પર્ફોર્મ ન કરી શકી, કારણકે ગયા વર્ષનું ટાઇમિંગ માડું બેસ્ટ હતું. જોકે આ વખતે મને જે અનુભવ મળ્યો એ મારી દૃષ્ટિએ બહુમૂલ્ય છે. મેં શરૂઆત

રાબેતામુજબની ઝડપ સાથે કરી હતી અને પહેલા ૧૨ કિલોમીટર થૂપ સાથે જ રહી હતી અને ત્યાર પછી અમે (આગળ-પાછળ) અલગ પડવા લાગ્યા હતા. ૩૮ કિલોમીટરનું અંતર થયું હશે ત્યારે મને શૂઝમાં થોડી તકલીફ થઈ, પરંતુ સંકલ્પશક્તિ અને ઈશ્વરમાં અખૂટ શ્રદ્ધા હોવાથી હું અગ્રેસર રહી હતી

અને છેવટે જીતી ગઈ.’ પુરુષોમાં કુલ મેરથનમાં પહેલા સ્થાને આવનાર અનિશ થાપાએ આ મુખ્ય રેસ ૨:૧૭:૨૩ના ટાઇમિંગમાં પૂરી કરી હતી. માન સિંહ (૨:૧૭:૩૭) બીજા ક્રમે અને ગોપી થોનાકલ (૨:૧૮:૫૮) ત્રીજા ક્રમે આવ્યો હતો.

મનુ ભાકરના પરિવાર પર તૂટી પડ્યો દુઃખનો ડુંગર, મામા-નાનીનું અકસ્માતમાં થયું મૃત્યુ

નવી દિલ્હી: બેલરત્ન પુરસ્કાર વિજેતા શુટર મનુ ભાકરના પરિવાર પર દુઃખનો ડુંગર તૂટી પડ્યો છે. મનુ ભાકરના નાની અને મામાનું અકસ્માતમાં મૃત્યુ થયું છે. હરિયાણાના મહેન્દ્રગઢ બાયપાસ રોડ પર સ્કૂટી તથા શ્રેઝા કારની ટક્કર થઈ હતી જેમાં મનુ ભાકરના મામા અને નાનીનું સ્થળ પર જ મૃત્યુ થયું હતું. દુર્ઘટના બાદ કારચાલક ત્યાંથી ફરાર થઈ ગયો હતો. ઘટનાની માહિતી મળતાં જ પોલીસ ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી અને મૃતદેહોને પોસ્ટમોર્ટમ અર્થે ખસેડી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી.

ભારતીય શુટર મનુ ભાકરના મામા અને નાની સ્કૂટી પર ગઈ કાલે સવારે ૮ કલાક આસપાસ ચરખી દાદરીમાં મહેન્દ્રગઢ બાયપાસ નજીકથી પસાર થઈ રહ્યાં હતાં ત્યારે ધસમસતી આવેલી કારે ટક્કર મારી હતી. ટક્કર એટલી જોરદાર હતી કે બંને ઇછળીને રોડ પર પટકાયાં હતાં અને સ્થળ પર જ મૃત્યુ થયું હતું. હજી બે જ દિવસ પહેલા મનુ ભાકરને રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મૂના શુભહસ્તે બેલરત્ન એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ઉલ્લેખનીય છે કે મનુ ભાકર સોશિયલ મીડિયા પર ખૂબ એક્ટિવ રહે છે. મનુ ભાકરે એક ઓલિમ્પિકમાં ૨ મેડલ જીતીને ઈતિહાસ રચ્યો હતો. આ સિદ્ધિ તેણે ગયા વર્ષે પેરિસ ઓલિમ્પિક્સમાં મેળવી હતી.

૧૦ વેપાર વાણિજ્ય સૌરાષ્ટ્ર
આવૃત્તિ
 ■ **સોમવાર**
 ■ **તા. ૨૦-૧-૨૦૨૫**

વિશ્વબજારમાં તેજીના સંકેતઃ ઇન્વેસ્ટર્સની નજર ટ્રમ્પના સંભવિત નીતિ ફેરફારો પર, નવી તેજી માટે ૨૩,૪૦૦ની આગળ મક્કમ આગેફૂચ જરૂરી

મુંબઇઃ વિશ્વબજારમાં અમેરિકાના બજારોના ઉછળાણને કારણે તેજીના સંકેત મળી રહ્યાં છે, જોકે રોકાણકારોની નજર ટ્રમ્પના સત્તારૂઢ થયા પછીની નીતિ ફેરફારો પર મંડાયેલી છે. ટેક્નિકલ નિષ્ણાતો માને છે કે નિફ્ટીની ૨૩,૪૦૦ની આગળ મક્કમ આગેફૂચ જરૂરી છે. સ્થાનિક સ્તરે કોર્પોરેટ પરિણામો અને અંદાજપત્રની અટકળોને આધારે શેરલક્ષી અને સેક્ટરલક્ષી હલચલ જોવા મળશે.

અમેરિકાના ફૂગવાના હળવા ડેટાને પગલે ફેડરલ રિઝર્વ દ્વારા વ્યાજ દરમાં ઘટાડાની આશા ફરી વધી છે. વધુમાં, ઇઝરાયલ અને હમાસ વચ્ચે યુદ્ધવિરામ, ચાઇનાના અર્થતંત્રનો પાંચ ટકાથી વધુનો વિકાસ, ડોલર ઇન્ડેક્સ અને યુએસ બોન્ડ ચિલ્ડમાં જળવાયેલો ઘટાડાના ટ્રેન્ડ તેમ જ સ્થાનિક સ્તરે વેપાર બાધમાં ઘટાડો થવાથી નજારના સેન્ટિમેન્ટમાં સુધારો થયો છે. જોકે, યુકેના નબળા આર્થિક વિકાસના ડેટા ચિંતાનો વિષય છે. આ ઉપરાંત નિષ્ણાતો માને છે કે ડોલર ઇન્ડેક્સ અને યુએસ બોન્ડ ચિલ્ડનો ઘટાડાનો ટ્રેન્ડ એવો નથી કે વિદેશી ફંડોની વેચવાલીના તીવ્ર દબાણને હળવું કરી શકે.

નિફ્ટીએ સાપ્તાહિક ચાર્ટ પર સ્મોલ અપર એન્ડ લોઅર શોડો સાથે સ્મોલ બુલિશ કેન્ડલની રચના કરી છે. સામાન્ય રીતે વાજબી નબળાઈ પછી ડોજી પેટર્ન રિવર્સલ સિગ્નલ હોઈ શકે છે. ટેક્નિકલ નિષ્ણાતો માને છે કે નિફ્ટી ૨૩,૪૦૦ની ઉપર નિર્ણાયક ઉછળાજો નોંધાવે તો જ બજારમાં નવી તેજીના આશા રાખી શકાય. ભમના મતે તાત્કાલિક સપોર્ટ ૨૩,૧૦૦ના સ્તરે છે.

ઓપન ઈન્ટરેસ્ટ (ઓઆઈ) ડેટામાં, કોલ સાર્ટડ પર સૌથી વધુ ઓઆઈ ૨૩,૩૦૦ અને ૨૩,૫૦૦ સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ પર લેવામાં આવ્યું હતું, જ્યારે પુટ સાર્ટડ પર, સૌથી વધુ ઓઆઈ

એકિસસ ફંડે સૌથી વધુ સીએજીઆર મલ્ટિ કેપમાં નોંધાવ્યું, ઇએલએસએસ બીજા ક્રમે

મુંબઇઃ એકિસસ ફંડ સૌથી વધુ સીએજીઆર મલ્ટિ કે પમાં નોંધાવ્યું, ઇએલએસએસ કેટેગરી બીજા ક્રમે રહી છે. એકિસસ બ્લુચિપ ફંડ તેના બેન્ચમાર્કને પાછળ રાખીને, નિયમિત વૃદ્ધિ યોજના માટે શરૂઆતથી ૧૨.૪૮ની કમ્પાઉન્ડ એન્યુઅલ ગ્રોથ રેટ (સીએજીઆર) નોંધાવ્યો છે. આ ફંડ ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા લાર્જ કેપ શેરોમાં રોકાણ કરવા પર ધ્યાન એકિસસ રિટાયરમેન્ટ ફંડ સાથે વૃદ્ધિની સંભાવના પર લક્ષ્ય રાખે છે. એ જ રીતે, એકિસસ મલ્ટિકેપ ફંડ સ્થાપનાના ત્રણ વર્ષે દરમિયાન નિયમિત વૃદ્ધિ યોજના માટે શરૂઆતથી ૨૦.૯૩ ટકાનો સીએજીઆર નોંધાવ્યો છે, જે તેના બેન્ચમાર્ક કરતા સારી કામગીરી દર્શાવે છે. આ ફંડ મધ્યમ જોખમ

સાથે વૃદ્ધિના હેતુસર વૈવિધ્યસભર અભિગમ અજમાવી બજારમાં વિવિધ તબક્કે ઉદભવતી તકોનો લાભ ઉઠાવવાની વ્યૂહરચના ધરાવે છે. તાજેતરમાં, એકિસસ ઇક્વિટી લિંક્ડ સેવિંગ્સ સ્કીમ્સ (ઇએલએસએસ) ટેક્સ સેવર ફંડ ૧૫ વર્ષ પૂરા કર્યા છે, જે નિયમિત વૃદ્ધિ યોજના માટે ૧૬.૦૩ ટકાની સીએજીઆર અને તેના બેન્ચમાર્ક કરતાં સારી કામગીરી નોંધાવી છે. જ્યારે એકિસસ રિટાયરમેન્ટ ફંડ પાંચ વર્ષ દરમિયાન નિયમિત વૃદ્ધિ યોજનાની શરૂઆતથી અનુક્રમે ૧૨.૩૪ ટકા, ૧૪.૨૯ ટકા અને ૯.૦૯ ટકા સીએજીઆર નોંધાવ્યો છે. આ ફંડની વ્યૂહાત્મક સંપત્તિ ફાળવણી અને લાંબા ગાળાની વૃદ્ધિ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી નિવૃત્તિ આયોજન કરે છે.

સોડા એશની માગ વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં વધીને ૭.૧ મિલ્યન મેટ્રિક ટન પહોંચવાની ધારણા

નવી દિલ્હીઃ વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતાા વચ્ચે પણ ભારતીય અર્થતંત્ર મજબૂત રહ્યું છે. વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ૫૦૦ ગીગાવોટસ રિન્યુએબલ એનર્જી હાંસલ કરવી, વર્ષ ૨૦૪૭ સુધીમાં વિકસિત રાષ્ટ્ર બનવું તેમજ ૨૦૭૦ સુધીમાં નેટ ઝીરો ઇકોનોમી જેવા લક્ષ્યો સામેલ છે. આ લક્ષ્યાંકોને હાંસલ કરવામાં દેશમાં ગ્રીન એનર્જી મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવશે અને આ ક્ષેત્રમાં કાચા માલના નોંધપાત્ર યોગદાનને પણ નજરઅંદાજ કરી શકાય નહીં. કાચા માલમાં સોડા એશ અથવા સોડિયમ કાર્બોનેટ બહુમુખી ઔદ્યોગિક સંયોજન તરીકે ઊભરી આવ્યું છે તેમજ પ્રમુખ સેક્ટરસમાં તેની અગત્યની ભૂમિકાએ સૌ કોઇનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે.

વૈશ્વિક સોડા એશ માર્કેટ ૨.૫થી ત્રણ ટકાના સીએજીઆર પર સતત વધી રહ્યું છે, જેની વાર્ષિક વધારાની માગ બે મિલ્યન મેટ્રિક ટન (એમએમટી) છે. વૈશ્વિક ઉત્પાદન ક્ષમતા ૭૯ મિલ્યન મેટ્રિક ટન છે ત્યારે વાસ્તવિક ઉત્પાદન ૬૬ મિલ્યન મેટ્રિક ટન છે.

વાર્ષિક ૪.૪ મિલિયન મેટ્રિક ટનની માગ સાથે ભારત સ્થાનિક ઉત્પાદનની અછતનો સામનો કરે છે. અત્યારની ક્ષમતા ૪.૩ મિલ્યન મેટ્રિક ટન છે, પરંતુ વાસ્તવિક ઉત્પાદન માત્ર ૩.૮ મિલિયન મેટ્રિક ટન છે, જે વાર્ષિક ૦.૬ મિલિયન મેટ્રિક ટનની આયાતની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકે છે.

પરંપરાગત રીતે, ગ્લાસ, શીટગ્લૅસ અને ડાય જેવા સેક્ટર્સમાં માગ પાંચ ટકાના સીએજીઆરના દરે વધી રહી છે ત્યારે સોલર ગ્લાસ અને લિથિયમ આયન બેટરીને અપનાવવાની સાથે તે છથી સાત ટકા પર પહોંચવાની ધારણા છે. વર્ષ ૨૦૩૦ સુધી દેશની સોડા એશની માગ વધીને ૭.૧ મિલિયન મેટ્રિક ટન પહોંચવાની ધારણા છે.

ભારતમાં સિન્થેટિક સોડા એશનું ઉત્પાદન સૌથી વધુ ગુજરાતમાં થાય છે. દેશમાં સોડા એશનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન ગુજરાતમાં થાય છે. કુદરતી સોડા એશના સ્રોત ધરાવતા દેશોથી વિપરીત ભારત કૃત્રિમ ઉત્પાદનના માર્ગ પર નિભર રહે છે. સોલર પ્રક્રિયા ઓછા રોકાણ અને જાળવણીના ખર્ચને કારણે સૌથી વધુ ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી ટેકનોલોજી છે.

ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાયન્ટિફિક એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ અનુસાર, આ પ્રક્રિયાથી ગંદકી ઉત્પન્ન થાય છે. જો કે, તમામ ભારતીય ઉત્પાદકો આ રસાયણને સમુદ્રમાં કાલવતા પહેલા તેની પ્રક્રિયા કરીને તેને દરિયાની છકોસરેકાને સુસંગત બનાવે છે. સોડા એશના ઉત્પાદનથી ગેસનું ઉત્સર્જન પણ પ્રમાણમાં ઓછું થાય છે. આ ઉત્સર્જન પર્યાવરણીય ધોરણો પ્રમાણે છે.

૨૩,૨૦૦ સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસ પર હતું અને ત્યારબાદ ૨૩,૦૦૦ પર હતું.

અમેરિકાના બજારમાં તેજી જોવા મળી હોવાથી પણ આજે સોમવારે સ્થાનિક બજારમાં સુધારાની અપેક્ષા છે. વિશ્વબજાર ટ્રમ્પના પદસ્થ થવાની પ્રતીક્ષામાં છે. નાર્સેક ટ્રમ્પના પ્રમુખપદ માટે કાઉન્ટડાઉનમાં ૩૦૦ પોઈન્ટથી વધુ ઊછળ્યો છે. વોલ સ્ટ્રીટના મુખ્ય શેરઅંકો શુક્રવારે ઊંચા મથાળે ખુલ્યા હતા, જે માં એસએન્ડપી ૫૦૦ અને ડાઉ જોન્સ નવેમ્બર પછીના તેમનો સૌથી મોટો સાપ્તાહિક ઉછાળો નોંધાવે એવી શક્યતા છે.

રોકાણકારો ટ્રમ્પ વહીવટ હેઠળ નીતિમાં ધરખમ ફેરફારની હાહેર આવશે એવું ધારી રહ્યાં છે. ડાઉ જોન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એવેરેજ ૧૫૯.૪ પોઈન્ટ અથવા ૦.૩૭ ટકા વધીને ૪૩,૩૧૨.૫૫ પોઇન્ટની સપાટી પર ખુલ્યો હતો. એસએન્ડપી ૫૦૦ ઇન્ડેક્સ ૫૮.૧ પોઈન્ટ અથવા ૦.૯૮ ટકા વધીને ૫,૯૯૫.૪ પોઇન્ટના સ્તર પર, જ્યારે નેરસેક કમ્પોઝિટ ૩૧.૭.૩ પોઈન્ટ અથવા ૧.૬૪ ટકા વધીને ૧૯,૬૫૪૬ પોઇન્ટ પર પહોંચ્યો છે. સ્થાનિક બજારના સેન્ટિમેન્ટ પર ચાલુ કમાણી સીઝન અને આગામી કેન્દ્રીય બજેટની વધુ અસર વતશી, જે અંગે મિશ્ર મત પ્રવર્તે છે. વૈશ્વિક બજારમાં સુધારો અને સ્થાનિક સીપીઆઇ ફૂગાવામાં ઘટાડો થવાથી શેરબજારને રાહત મળી છે, આનાથી આરબીઆઇને તેની આગામી નીતિ નક્કી કરવામાં થોડી છૂટ મળી શકે છે; જોકે, ફૂડ ઓઇલના વધતા ભાવ અને દસ વર્ષના બોન્ડની ઊંચી ઉછાજ પર ખાસ નજર રાખવામાં આવશે. કોર્પોરેટ

પરિણામોની મોસમ શરૂ થઇ ગઇ છે, પાછલા સપ્તાહના અંતિમ સત્ર દરમિયાન એકિસસ અને ઇન્ફોસિસ જેવા ઇન્ડેક્સના હેવીવેઇટ શેરોના કડાકા પાછળ બેન્ચમાર્કની ત્રણ દિવસની આગેફૂચને લાગી હતી અને સેન્સેક્સે ૭૭,૦૦૦ની સપાટી ગુમાવી હતી, જ્યારે નિફ્ટી ૨૨,૨૦૩.૨૦ પોઇન્ટની સપાટીએ સ્થિર થયો છે. એફઆઇઆઇની એકધારી વેચવાલી અને ફૂડના વધતા ભાવને કારણે પણ બજારનું માનસ ખરડાયું હતું.

આઈટી ફર્મ ઇન્ફોસિસે એફઆઇઆઇની એકધારી નોંધાવ્યા હોવા છતાં સેન્સેક્સમાં તે પાંચ ટકાના કડાકા સાથે ટોચની અંડરપફોર્મર કંપની બની હતી. કંપનીએ તેની આવકનું અનુમાન પણ વધારવા સાથે યુ.એસ. ક્લાયન્ટ્સના ખર્ચમાં વધારો થવાના પ્રારંભિક સંકેતા આપ્યા હોવા છતાં તેના શેરમાં વેચવાલીનું દબાણ વધ્યું હતું.

જ્યારે લોનની ધીમી વૃદ્ધિ અને બેડ લોન માટેની ઉચ્ચ જોગવાઈઓને ટાંકીને ખાનગી ચિરાણકર્તા એકિસસ બેંકે બજારની અપેક્ષા કરતાં નબળા પરિણામ જાહેર કર્યા હોવાથી તેના શેરમાં પણ પ્રારંભિક સત્રમાં ચાર ટકાથી મોટો કડાકો નોંધાયો હતો. આમ બે દિગ્ગજ શેરોના તીવ્ર કડાકાએ બેન્ચમાર્કને ડગપથી નેગેટિવ ઝોનમાં ધકેલ્યો હતો.

જોકે અપેક્ષાથી સારા પરિણામને પગલે રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝનો શેર ૪.૪ ટકા વધીને શુક્રવારે બીએસઈ પર રૂ.૧,૩૨૫.૧૦ની ઇન્ટ્રા-ડે હાઈ પર પહોંચ્યો હતો, કંપની દ્વારા ત્રીજા ક્વાર્ટરના કોન્સોલિડેટેડ ચોખ્ખા નફામાં રૂ.૧૮,૫૦૦ કરોડની વૃદ્ધિની જાહેર કરવામાં આવી છે. કોર્પોરેટ હલચલમાં

ઓદ્યોગિક ક્ષેત્રે પર્યાવરણની સુરક્ષા માટે કાર્યરત અને સસ્ટેનિબિલિટી તથા ગ્રીન ઇનિશિએટીવમાં લીડર રાવીન ગુપ્તે ૭૫મી એનિવર્સરી પ્રસંગે ટોચના ઉદ્યોગપતિઓ અને અન્ય જાણીતી હસ્તીઓને અક છત્ર નીચે લાવી ૨૦૨૫ વર્લ્ડ એન્વાયરોમેન્ટ કેમ્પેઇનના ચહેરા તરીકે અજય દેવગનની પસંદગી જાહેર કરી હતી.

ઇલેક્ટ્રિકલ કોન્ટ્રાક્ટ અને ઇક્વિપમેન્ટ ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે પ્રવૃત્ત પાવર એન્ડ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન (ગુજરાત) લિમિટેડે અગાઉ હાંડડલ કન્સલ્ટન્ટ તરીકે ઓળખાતી, એટુ ગ્રીન એનર્જી પ્રાઇવેટ લિમિટેડ પાસેથી રૂ. ૧.૭.૦૭ કરોડનો નોંધપાત્ર વર્ક ઓર્ડર મેળવ્યો છે. કોન્ટ્રાક્ટમાં મહારાષ્ટ્રના લાતુર જિલ્લામાં પાંચ મેગાવોટના સોલાર પાવર પ્રોજેક્ટ, પ્લાન્ટ અને ઇક્વિપમેન્ટની સલાહ, ઇન્સ્ટોલેશન, ટેસ્ટિંગ અને કમિશનિંગનો સમાવેશ છે.

સપ્તાહ દરમિયાન મન્સેક્સમાં સમાવિષ્ટ ૩૦ શેરોમાંથી ૧૪ વધ્યા અને ૧૬ ઘટ્યા હતા. સેન્સેક્સ સમાવિષ્ટ શેરોમાં સૌથી અધિક વધેલા પાંચ શેરમાં એનટીપીસી ૫.૫૮ ટકા, રિલાયન્સ ૪.૫૩ ટકા, આદાણી પોર્ટર્સ ૪.૪૧ ટકા, મારુતિ ૪.૦૬ ટકા અને ઈન્ડસઈન્ડ બેન્ક ૩.૪૮ ટકા ઊછળ્યો હતો. જ્યારે સેન્સેક્સ સમાવિષ્ટ કંપનીઓમાંથી સૌથી અધિક ઘટેલા પાંચ શેરોમાં એચસીએલ ટેકનોલોજી ૧૧.૫૧ ટકા, ઈન્ફોસિસ ૮.૩૫ ટકા, મહિન્દ્ર એન્ડ મહિન્દ્ર ૫.૯૭ ટકા, એકિસસ બેન્ક ૫ ટકા અને હિંદુસ્તાન યુનિલિવર ૩.૭૩ ટકા ગબડ્યો હતો. સેક્ટરલ ઈન્ડયક્સીમાં સપ્તાહ દરમિયાન પાવર ૪.૩૩ ટકા, મેટલ ૩.૬૯ ટકા, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ૩.૬૫ ટકા, પીએસયુ ૪.૦૯ ટકા, કેપિટલ ગુડ્સ ૧.૪૭ ટકા અને ઓઈલ એન્ડ ગેસ ૦.૫૮ ટકા વધ્યા હતા.

કૃષિ નિકાસ વધારવા છ વર્ષ જૂની નીતિની સમીક્ષા હાથ ધરવા સરકારની વિચારણા

મુંબઈ : વૈશ્વિક બજારના બદલાઈ રહેલા ગણિતોને ધ્યાનમાં રાખી છ વર્ષ જૂની કૃષિ નિકાસ નીતિની સમીક્ષા કરવા સરકાર વિચારી રહી છે. ભારતની કૃષિ નિકાસ વધારવાના પ્રયાસો જરૂરી હોવાનું સરકાર માની રહી છે. કૃષિ નિકાસ નીતિની સમીક્ષા કરવા પાછળનો હેતુ દેશની કૃષિ જણશોની સ્પષ્ટાત્મકતા વધારવા, વૈશ્વિક ધોરણોનું પાલન કરવા તથા વેલ્યુ એડડ પ્રોડક્ટસને પ્રોત્સાહન આપવાનો રહેલો છે. પરંપરાગત ભાગીદારો સાથે નિકાસ સંબંધો જાળવી રાખી સરકાર નવી ઊભરતી બજારોમાં દેશની કૃષિ પેદાશોને સ્થાન અપાવવા માગે છે, એમ સરકારી સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

એશિયા-પેસિફિકમાં ભારત, ચીન, જાપાનને પાછળ મૂકીને તાઈવાનનું શૅરબજાર પ્રથમ સ્થાને!

મુંબઇ : ૨૦૨૪માં એશિયા-પેસિફિક બજારોમાં ભારત, ચીન અને જાપાનને પાછળ છોડીને તાઇવાનનું શેરબજાર શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરનાર શેરબજાર પુરવાર થયું હતું. ૨૪ ડિસેમ્બર સુધીમાં તેમાં ૩૦.૩ ટકાનો વધારો થયો હતો.વિશ્વેક્ષકનું કહેવું છે કે તેનું મુખ્ય કારણ તાઈવાનનો સેમિકન્ડક્ટર ઉદ્યોગ છે જે વૈશ્વિક સપ્લાય ચેઇનમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.

તેની સરખામણીમાં જાપાનનો નિક્કી ૧૭.૪ ટકા, હોંગકોંગનો હૅંગસેંગ ૧૮.૬ ટકા અને ચીનનો ઈશ્ટી૩૦૦ ૧૬.૨ ટકા વધ્યો હતો. તે જ સમયે, ઓસ્ટ્રેલિયાનો અજ્ડર૦૦ ૬.૯ ટકા અને ભારતનો નિફ્ટી ૯.૨ ટકા વધ્યો હતો. જો કે દક્ષિણ કોરિયાનો કોસપી ૮.૮ ટકા ઘટ્યો હતો.

તાઇવાનના સેમિકન્ડક્ટર ઉદ્યોગે વૈશ્વિક માંગમાં વધારો કરવાનો લાભ લીધો. નોંધનીય છે કે છેલ્લા એક વર્ષમાં આર્ટિકિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ, ઈલેક્ટ્રિક વાહનો અને પર ટેકનોલોજીની ભારે માંગ હતી અને તાઈવાનના સેમિકન્ડક્ટર ઈન્ડસ્ટ્રીએ આ વસ્તુઓનું

ભારતમાં જીડીપીથી ધિરાણના પ્રમાણમાં વધારો થવાનો અવકાશ

મુંબઈ : દેશની બેન્કિંગ વ્યવસ્થામાં ધિરાણ વૃદ્ધિની સાથોસાથ થાપણ વૃદ્ધિ પણ ઊંચી જોવા મળી રહી છે. ૧૩ ડિસેમ્બરના સમાપ્ત થયેલા પખવાડિયામાં ધિરાણ વૃદ્ધિ વાર્ષિક ધોરણે ૧૧.૫૦ ટકા રહી હતી અને થાપણ વૃદ્ધિનો દર પણ ૧૧.૫૦ ટકા રહ્યો હતો. દેશના જીડીપીથી ધિરાણનું પ્રમાણ નીચું છે જેમાં વધારો થવાનો અવકાશ રહેલો છે. બેન્કિંગ વ્યવસ્થામાં બાકી પોેલી થાપણનો અંક રૂપિયા ૨૨૭.૬૧ ટ્રિલિયન રહ્યો હતો જ્યારે બાકી પોેલી ધિરાણનો આંક રૂપિયા ૧૮૦.૮૧ ટ્રિલિયન જોવા મળ્યો હતો. ૨૯ નવેમ્બરના સમાપ્ત થયેલા પખવાડિયામાં બેન્કિંગ ક્ષેત્રમાં ધિરાણ વૃદ્ધિ સાધારણ મંદ પડી ૧૦.૬૪ ટકા સાથે થાપણ વૃદ્ધિને લગભગ સમાન રહી હતી. આ ગાળામાં થાપણ વૃદ્ધિ ૧૦.૭૨ ટકા રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કના ડેટા જણાવે છે. ધિરાણ તથા થાપણ વૃદ્ધિ ફરી એક વખત સમાન જોવા મળી છે. એક સમયે થાપણ વૃદ્ધિ કરતા ધિરાણ વૃદ્ધિ સાત ટકા જેટલી ઊંચી જોવા મળી હતી. વિકસિત દેશો ઉપરાંત કેટલાક વિકાસલિલ દેશોની સરખામણીએ ભારતમાં ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્ટસ (જીડીપી)થી ધિરાણનું પ્રમાણ નીચું છે.

ભારત વૈશ્વિક સ્તરે ટોચના ૧૫ મુખ્ય બજારોમાં ત્રીજા સ્થાને

નવી દિલ્હીઃ વર્ષ ૨૦૨૪માં ભારતીય બજારનું મૂડીકરણ ૧૮.૪ ટકા વધીને ૫.૧૮ ટ્રિલિયન ડોલર પર પહોંચી ગયું છે. તેમાં ૮૦૬ અબજ ડોલરનો વધારો થયો છે. આ વૃદ્ધિને કારણે, ભારત વૈશ્વિક સ્તરે ટોચના ૧૫ મુખ્ય બજારોમાં ત્રીજા સ્થાને છે. અમેરિકા, વિશ્વનું સૌથી મોટું બજાર, ૨૫.૬ ટકા અથવા ૧૨.૯ ટ્રિલિયન ડોલર મૂડીકરણની આશ્ચર્યજનક વૃદ્ધિ સાથે ૬૩.૩ ટ્રિલિયન ડોલર સુધી પહોંચ્યું છે. તે પ્રદર્શન ચાર્ટમાં ટોચ પર છે. રસપ્રદ વાત એ છે કે, વર્તમાન કેલેન્ડર વર્ષ દરમિયાન વૈશ્વિક મૂડીકરણ ૧૩.૮ ટ્રિલિયન ડોલર અથવા ૧૨.૪ ટકા વધીને ૧૨૫ ટ્રિલિયન ડોલર થયું છે, જેમાં એકલા યુએસ માર્કેટનો ફાળો ૯૩.૬ ટકા છે. યુએસમાં બજાર મૂલ્યમાં મોટાભાગનો વધારો એપલ, એનવીડિયા, મેટા અને ટેસ્લા સહિતની મોટી ટેક કંપનીઓ દ્વારા ચલાવવામાં આવ્યો હતો. તાઇવાનના માર્કેટ કેપમાં ૨૧.૨ ટકાનો વધારો થયો છે, જે વિશ્વના મુખ્ય બજારોમાં બીજા નંબરનો સૌથી વધુ આંકડો છે. હોંગકોંગ અને ચીન વર્ષનો અંત ક્રમશઃ ૧૭.૮ ટકા અને ૬.૬ ટકાના માર્કેટ કેપ ગેઇન સાથે કરશે, જે તળિયેથી તીવ્ર ઉછળાણને આભારી છે. દરમિયાન, મુખ્ય બજારો દક્ષિણ કોરિયા અને ફ્રાન્સે આ વર્ષે તેમની માર્કેટ કેપમાં ૩૪૦ બિલિયન ડોલર કરતાં વધુનો ઘટાડો જોયો છે, તેમની કામગીરી રાજકીય અસ્થિરતાને કારણે નબળી પડી છે.

વીમા કંપનીઓએ રૂપિયા ૨૬,૦૦૦ કરોડના આરોગ્ય વીમા દાવા નકારી કઢાયા

મુંબઈ : ગયા નાણાં વર્ષમાં દેશની આરોગ્ય વીમા કંપનીઓએ અંદાજે રૂપિયા ૨૬૦૦૦ કરોડના દાવા નકારી કાઢ્યા હતા જે નાણાં વર્ષ ૨૦૨૩ની સરખામણીએ ૧૯.૧૦ ટકા વધુ હતા. ઉપલબ્ધ થયેલા કુલ દાવામાંથી ૧૧ ટકા દાવા નકારી કાઢ્યા હતા. નાણાં વર્ષ ૨૦૨૩માં નકારી કાઢાયેલા દાવાની રકમનો એકત્રિત આંક રૂપિયા ૨૧૮૬૧ કરોડ રહ્યો હતો એમ ઈન્સ્યૂરન્સ રેગ્યુલેટરી એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા (ઈરડાઈ)ના ડેટા જણાવે છે.

પોલિસીધારકો દ્વારા પૂરા પડતા કાગળિયામાં ભૂલ અથવા માહિતીમાં વિસંતતા જણાતા વીમા કંપનીઓ તેવા દાવાને નકારી કાઢે છે. અપૂરતા કાગળિયાની સ્થિતિમાં પણ કલેઈમ મંજૂર થતા નહીં હોવાનું ઈરડાઈના સુત્રોએ જણાવ્યું હતું. બીજી બાજુ જીવન વીમા કંપનીઓએ ગયા નાણાં વર્ષમાં રૂપિયા ૪૮૫૧૨ કરોડના દાવાની ચૂકવણી કરી છે જે નાણાં વર્ષ ૨૦૨૩માં રૂપિયા ૪૬૩૮૦ કરોડ ચૂકવાયા હતા. દેશમાં કોરોનાના હુમલા બાદ જીવન વીમા તથા આરોગ્ય વીમા પ્રત્યેની જાગૃતિમાં વધારો જોવા મળી રહ્યાનું પણ સૂત્રોએ ઉમેર્યું હતું.

સ્માર્ટફોનની આગેવાની હેઠળ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫માં ઈલેક્ટ્રોનિકસની નિકાસમાં નોંધપાત્રવૃદ્ધિ

મુંબઈ : દેશમાંથી નિકાસ થતાં ટોચના દસ પ્રોડક્ટસમાંથી સૌથી વધુ નિકાસ વૃદ્ધિ ઈલેક્ટ્રોનિક્સ ચીજવસ્તુની નિકાસમાં જોવા મળી રહી છે. સ્માર્ટફોન્સની આગેવાની હેઠળ વર્તમાન નાણાં વર્ષના પ્રથમ આઠ મહિનામાં ઈલેક્ટ્રોનિક્સ માલસામાનની નિકાસમાં આંક ૨૧.૫૦ અબજ ડોલર રહ્યો છે જે ગયા નાણાં વર્ષના આ ગાળામાં થયેલી ૧૭.૬૬ અબજ ડોલરની નિકાસ સરખામણીએ ૨૮ ટકા વધુ છે.

આ જોરદાર વૃદ્ધિને પરિણામે વર્તમાન નાણાં વર્ષમાં દેશની ટોચની દસ નિકાસ આઈટેમ્સમાં ઈલેક્ટ્રોનિકસની નિકાસ વૃદ્ધિ સૌથી ઊંચી જોવા મળી છે, એમ વાણિજ્ય મંત્રાલયના સુત્રોએ જણાવ્યું હતું. ગયા નાણાં વર્ષના પ્રથમ આઠ મહિનામાં ઈલેક્ટ્રોનિકસની નિકાસનો ક્રમ મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ જે છઠ્ઠો હતો તે વર્તમાન નાણાં વર્ષના આ ગાળામાં વધી ત્રીજો આવી ગયો છે.

પ્રોડક્શન લિન્કડ ઈન્સેન્ટિવ (પીએલઆઈ) સ્કીમને કારણે દેશમાંથી સ્માર્ટફોનની નિકાસમાં જોરદાર વધારો જોવા મળ્યો છે. વર્તમાન નાણાં વર્ષના પ્રથમ આઠ મહિનામાં સ્માર્ટફોનની નિકાસ વાર્ષિક ધોરણે ૪૫ ટકા વધી ૧૩.૧૧ અબજ ડોલર રહી છે. દેશમાંથી ઈલેક્ટ્રોનિક્સ માલસામાનની નિકાસમાં સ્માર્ટફોનનો હિસ્સો જે ગયા નાણાં વર્ષના પ્રથમ આઠ મહિનામાં ૫૧ ટકા હતો તે વર્તમાન નાણાં વર્ષના પ્રથમ આઠ મહિનામાં વધી ૫૮ ટકા રહ્યો છે. વર્તમાન નાણાં વર્ષના અંત સુધીમાં આ હિસ્સો ૬૦થી ૬૨ ટકા પહોંચી જવા ધારણાં રાખવામાં આવી રહી છે. સ્માર્ટફોન્સ ઉપરાંત દેશમાંથી નિકાસ થતી અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ આઈટેમમાં સોલાર મોડ્યુલ્સ, ડેસ્કટોપ, સોઉટર્સ તથા કમ્પોનેન્ટસનો સમાવેશ થાય છે. વિશ્વ બજારમાં ઈલેક્ટ્રોનિક્સ માલસામાનની નિકાસમાં ચીન તથા વિયેતનામ અગ્રસ્થાન ધરાવે છે ત્યારે ભારત હવે પોતાનો હિસ્સો વધારવા સક્ષમન્યું છે. એમ ઈન્ડિયા સેલ્યુલર એન્ડ ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એસોસિએશનના સુત્રોએ જણાવ્યું હતું.

ભારતની ટોચની દસ નિકાસમાં પ્રથમ ક્રમે એન્જિનિયરિંગ માલસામાન, બીજા ક્રમે પેટ્રો પ્રોડક્ટસ તથા ત્રીજા ક્રમે ઈલેક્ટ્રોનિક્સ પ્રોડક્ટસ રહ્યા છે.

ઉંચા વ્યાજદરને કારણે એમએસએમઈ નિકાસકારો પર માઠી અ

